ELOISA

Etelä-Savon hyvinvointialue

Osavuosikatsaus tammi–syyskuu 2026

ETELÄ-SAVON HYVINVOINTIALUE

1 Talouden tilannekuva 3
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne 3
1.2 Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne 6
2 Henkilöstö 11
2.1 Henkilöstön lukumäärä 11
2.2 Henkilöstökokemus 14
2.3 Henkilöstöedut 16
2.4 Työhyvinvointi 16
2.5 Osaamisen kehittäminen 17
2.6 Opiskelijoiden harjoittelu- ja työssäoppiminen sekä ohjaus 17
2.7 Henkilöstön saatavuus 18
2.8 Ostopalvelulääkärit ja -hoitohenkilöstö 18
2.9 Kutsurahat ja ylityökustannukset 18
3 Talousarvion toteutumisennuste 20
3.1 Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1–9/2026 20
3.2 Investoinnit ja rahoitus 23
4 Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet 27
4.1 Sosiaalipalvelut 27
4.2 Ikääntyneiden palvelut 31
4.3 Terveyspalvelut 38
4.4 Pelastus- ja turvallisuuspalvelut 43
4.5 Konsernipalvelut 46
5 Talouden tasapainotustoimenpiteet 57
6 Yhteenveto esitettävistä talousarviomuutoksista 70

1 Talouden tilannekuva

Etelä-Savon hyvinvointialueen talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Osavuosikatsauksessa raportoidaan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi tuotetaan tilinpäätösennuste talousarviovuodelle. Osavuosikatsausraportti sisältää myös ennusteen vuodelle 2026 kohdistuvien tasapainotustoimenpiteiden toteutumisesta sekä raportoinnin toimialoille talousarviossa asetetuista toiminnallisista tavoitteista.

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Hyvinvointialueiden talous on osa julkisen talouden kokonaisuutta ja valtion talousohjausta. Hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyyttä suhteessa niille säädettyihin tehtäviin arvioidaan osana julkisen talouden suunnittelua. Hyvinvointialueiden talouden kehitykseen vaikuttavat valtion rahoituksen lisäksi yleinen talous- ja kustannuskehitys, palkkaratkaisut, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kehitys sekä hyvinvointialueiden omien talouden tasapainottamis- ja tuottavuustoimenpiteiden toteutuminen.

Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, syksy 2026 -julkaisun mukaan Suomen talous on kasvanut aiemmin arvioitua nopeammin. Tilastotietojen tarkentuminen on samalla nostanut arviota vuosien 2024 ja 2025 kasvusta ja tuottavuudesta. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028. Kasvua tukevat erityisesti vienti ja investoinnit, joita lisäävät muun muassa puolustushankinnat, datakeskukset ja energiasiirtymä. Talouskasvu perustuu lähivuosina merkittävältä osin tuottavuuden paranemiseen, kun taas työpanoksen vaikutus jää vähäiseksi.

Inflaatio on kiihtynyt vuonna 2026 erityisesti energian hinnan nousun seurauksena, vaikka muut hintapaineet ovat pysyneet maltillisina. Kuluttajahintojen arvioidaan nousevan 2,0 prosenttia vuonna 2026, 1,9 prosenttia vuonna 2027 ja 2,1 prosenttia vuonna 2028. Työmarkkinatilanne on talouskasvun vahvistumisesta huolimatta edelleen heikko. Työttömyysasteen arvioidaan olevan 10,3 prosenttia vuonna 2026, minkä jälkeen se laskee ennusteen mukaan 9,9 prosenttiin vuonna 2027 ja 9,5 prosenttiin vuonna 2028. Työllisyyden arvioidaan kääntyvän kasvuun vuodesta 2027 lähtien.

Julkisen talouden näkymä on talouskasvun vahvistumisesta huolimatta edelleen vaikea. Julkisyhteisöjen alijäämä oli vuonna 2025 3,8 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja vuonna 2026 sen arvioidaan syvenevän 4,2 prosenttiin ja vuonna 2027 edelleen 4,5 prosenttiin. Alijäämä säilyy korkeana koko ennustejakson ja on vuonna 2030 edelleen 4,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vuoden 2026 alijäämän kasvua selittävät erityisesti puolustusmenojen voimakas kasvu sekä veronkevennykset. F-35-hävittäjähankinnan arvioidaan yksin heikentävän vuoden 2026 julkisyhteisöjen rahoitusasemaa noin 0,8 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen. Myöhempinä vuosina julkista taloutta rasittavat lisäksi kasvavat korkomenot ja muut puolustusinvestoinnit.

Julkisen talouden velkasuhde jatkaa kasvuaan. Julkisyhteisöjen velka oli vuonna 2025 88,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja sen arvioidaan nousevan 90,1 prosenttiin vuonna 2026, 91,2 prosenttiin vuonna 2027 ja 93,1 prosenttiin vuonna 2028. Vuonna 2030 velkasuhteen ennustetaan olevan jo 97,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhteen kasvun taustalla on ennen kaikkea julkisen talouden rakenteellinen alijäämäisyys. Talouskasvu hidastaa velkasuhteen nousua vuosina 2026–2027, mutta vuodesta 2028 lähtien velkasuhteen kasvu kiihtyy uudelleen.

Hyvinvointialueiden yhteenlaskettu rahoitusasema on vahvistunut merkittävästi toiminnan käynnistymisvuosista. Vuonna 2024 rahoitusasema oli 0,6

prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen, mutta vuonna 2025 sektori oli kokonaisuutena käytännössä tasapainossa. Vuonna 2026 rahoitusaseman ennustetaan olevan lievästi ylijäämäinen, noin 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vuodesta 2027 alkaen rahoitusasema kuitenkin heikkenee uudelleen lievästi alijäämäiseksi: sen arvioidaan olevan -0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2027 ja 2028 sekä -0,2 prosenttia vuosina 2029 ja 2030.

Hyvinvointialueiden menoja kasvattavat erityisesti palkkaratkaisut, väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveyspalvelujen tarpeen kasvu sekä palveluverkkoon, rakennuskantaan ja ICT-järjestelmiin liittyvät investointitarpeet. Suurimmat palvelutarpeesta aiheutuvat menopaineet kohdistuvat ikääntyneiden palveluihin. Hyvinvointialueiden ansiotasoindeksin nousuksi arvioidaan 4,8 prosenttia vuonna 2026, 4,1 prosenttia vuonna 2027 ja 4,2 prosenttia vuonna 2028, joten henkilöstökustannukset muodostavat edelleen merkittävän kustannuspaineen.

Menojen kasvua hillitsevät hallituksen toteuttamat hyvinvointialueiden tehtäviä ja velvoitteita keventävät uudistukset, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen korotukset sekä alueiden omat talouden tasapainottamistoimet. Vuoden 2026 ennusteeseen on sisällytetty hyvinvointialueiden omia sopeutustoimia noin 0,4 miljardia euroa. Arvio perustuu alueiden tilinpäätösennusteisiin ja vuoden 2026 aikana kertyneisiin taloustietoihin.

Hyvinvointialueiden tulot muodostuvat pääasiassa valtion rahoituksesta ja asiakasmaksuista. Valtion rahoituksen kehitykseen vaikuttavat hyvinvointialueindeksi, palvelutarpeen kasvu, tehtävälainsäädännön muutokset ja rahoituksen jälkikäteistarkistus. Hyvinvointialueindeksi on 3,33 prosenttia vuonna 2026, 2,71 prosenttia vuonna 2027 ja ennusteen mukaan 2,98 prosenttia vuonna 2028.

Vuonna 2026 hyvinvointialueiden yleiskatteinen valtion rahoitus on koko maan tasolla noin 27,1 miljardia euroa, mikä on noin 890 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2025. Vuoden 2026 indeksikorotus kasvattaa rahoitusta noin 860 miljoonaa euroa ja palvelutarpeen kasvu noin 250 miljoonaa euroa. Tehtävälainsäädännön muutokset puolestaan vähentävät rahoitusta nettomääräisesti noin 70 miljoonaa euroa.

Valtion rahoituksen kehitykseen vaikuttaa olennaisesti myös jälkikäteistarkistus. Vuoden 2026 rahoitukseen sisältyy jälkikäteistarkistusta noin 1,3 miljardia euroa. Vuonna 2027 jälkikäteistarkistus pienenee noin 0,9 miljardiin euroon, eli noin 0,4 miljardia euroa vuoden 2026 tasosta. Samanaikaisesti hyvinvointialueiden rahoituslain kolmannen vaiheen uudistus hidastaa rahoituksen kasvua asteittain muun muassa rajaamalla palvelutarpeen kasvun vaikutusta rahoitukseen ja siirtämällä osan siirtymätasausten rahoitusvastuusta valtiolta hyvinvointialueille. Nämä tekijät yhdessä menojen kasvun kanssa heikentävät hyvinvointialueiden rahoitusasemaa vuodesta 2027 lähtien.

Ennusteeseen liittyy epävarmuutta molempiin suuntiin. Hyvinvointialueiden menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, mikäli säästötoimenpiteet ja toiminnan tehostaminen onnistuvat ennakoitua paremmin. Toisaalta sopeutustoimenpiteiden viivästyminen tai epäonnistuminen sekä kustannustason tai palvelutuotannon ennakoitua voimakkaampi kasvu voivat heikentää alueiden rahoitusasemaa ennustettua enemmän. Hyvinvointialueiden talouden tasapainottamisen kannalta toiminnan uudistamisen, tuottavuuden parantamisen ja kustannuskehityksen hallinnan merkitys säilyy siten keskeisenä myös tulevina vuosina.

VM:n ennuste hyvinvointialueiden taloudesta. Lähde: Taloudellinen katsaus, syksy 2026.

Miljardi euroa	2024	2025	2026*	2027*	2028*
Myynti- ja maksutulot	5,7	5,8	6,0	6,3	6,6
Tulonsiirrot valtionhallinnolta	26,2	28,6	29,7	29,9	30,9
Muut tulot	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3
Kokonaistulot	**32,2**	**34,5**	**36,0**	**36,5**	**37,7**
Palkansaajakorvaukset ja välituotekäyttö	25,8	26,2	27,0	27,8	28,9
Sosiaalietuudet ja luontoismuotoiset etuudet	6,4	6,5	6,8	7,1	7,4
Omaisuusmenot	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Pääoman bruttomuodostus	1,4	1,5	1,7	1,5	1,3
Muut menot	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kokonaismenot	**33,9**	**34,5**	**35,8**	**36,7**	**38,0**
Kulutusmenot	26,7	27,2	28,1	28,9	30,1
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-)	**-1,7**	**0,1**	**0,2**	**-0,2**	**-0,3**
Perusjäämä[2]	-1,5	0,2	0,3	-0,1	-0,1
Hyvinvointialueindeksi, muutos %	2,53	3,00	3,25	2,71	2,98
Hyvinvointialueiden ansiotasoindeksi, muutos %	4,7	6,3	4,8	4,1	4,2

[1] *ml. Helsingin sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi*

[2] *Nettoluotonanto ilman bruttokorkomenoja.*

1.2 Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne

Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne jatkuu vaikeana etenkin vuoden 2027 osalta, vaikkakin talouden suunta on kääntynyt. Vuonna 2025 saavutettiin 2,7 miljoonan euron ylijäämäinen tulos, joka on kovan työn tulos ja vaati merkittävää sopeuttamista. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä taseessa on kumulatiivista alijäämää 73,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 kolmannen osavuosikatsauksen tulosennuste on 13,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen, joka on reilut 6 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Suotuisaa taloustilannetta tukemaan tehdään aktiivisesti toimenpiteitä ja henkilöstö onkin päässyt vaikuttamaan säästöjen etsimiseen omilla säästöehdotuksillaan. Henkilöstöehdotusten säästöpotentiaaliksi ehdotuksista muodostui noin 3,3–4,7 miljoonaa euroa, josta toimialat ovat arvioineet toteutuneeksi noin 2,7 miljoonaa euroa. Lisäksi syyskuussa järjestettiin henkilöstölle vapaamuotoinen kysely, jossa jokainen eloisalainen sai esittää säästöehdotuksia toiminnan kehittämiseksi ja säästöjen löytämiseksi. Kyselyssä saadut ehdotukset käydään toimialoilla läpi ja viedään mahdollisuuksien mukaan käytäntöön. Ehdotukset olivat suurilta osin vastaavia kuin aiemmassa kyselyssä esiin nousseet.

Vuoden 2026 talousarvioon on sisällytetty yhteensä 52 miljoonan edestä sopeutustoimia, joista kuitenkin jo vuoden 2025 tilinpäätökseen toteutui 2,7 miljoonaa euroa. Näin ollen vuodelle 2026 sopeutustoimia kohdistuu 49,3 miljoonaa euroa, joista on tämä hetken arvion mukaan toteutumassa 39,0 miljoonaa. Sopeutustoimista uhkaa jäädä kokonaan toteutumatta n. 1,1 miljoonaa euroa ja todennäköisesti myöhemmin arvioidaan toteutuvan 10,7 miljoonan euron sopeutukset. Joitakin vuonna 2026 toteutuvien sekä myöhemmin toteutuvien toimenpiteiden arvioidaan toteutuvan alkuperäistä suunnitelmaa parempana. Toimialat ovat arvioineet sopeutusten toteutumista sopeutustoimenpidekohtaisesti, mutta säästöä voi syntyä myös alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen. Lisäksi toteutumattomista sopeutuksista 2,2 miljoonaa euroa on toteutettu muilla sopeutuksilla. Vuodelle 2026 haetaan lisäksi 5 miljoonan säästöjä vaikeutetuilla rekrytoinneilla sekä vapaaehtoisilla lomaraha- ja säästövapailla. Säästövapaista on yhdeksän kuukauden aikana syntynyt säästöä n. 350 000 euroa, joka on hieman enemmän kuin edellisen vuoden vastaavassa ajankohdassa.

18.12.2025 julkaistiin vuoden 2026 rahoituslaskelmat, joissa Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitukseksi muodostui 783,4 miljoonaa euroa. Rahoituksen taso nousi edellisestä vuodesta 3,4 prosenttia, mutta edelleen liian vähän tarpeisiin nähden. Talousarviossa rahoituksen suuruudeksi arvioitiin 781,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 valtion rahoitukseen sisältyy jälkikäteistarkistusta yhteensä 1,27 miljardia euroa, josta Etelä-Savon hyvinvointialueen osuus n. 35,1 miljoonaa euroa. Rahoituksen taso tarkistetaan rahoituslain 10 §:n perusteella vastaamaan koko maan tasolla toteutuneita kustannuksia jälkikäteen kahden vuoden viiveellä. Vuonna 2025 rahoitukseen lisättiin ensimmäistä kertaa jälkikäteistarkistus (n. 1,4 mrd. euroa) vuoden 2023 yleiskatteisen rahoituksen ja nettokustannusten välisen erotuksen eli tilikauden tuloksen perusteella. Tämä lisäys jäi rahoituksen pohjaan vuodesta 2025 alkaen. Vuodesta 2026 eteenpäin jälkikäteistarkistus määritellään lisäyksenä tai vähennyksenä suhteessa rahoituksen pohjassa jo olevaan jälkikäteistarkistuksen määrään.

30.4.2026 julkaistiin valtiovarainministeriön rahoituslaskelmat vuodelle 2027, joissa Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitukseksi muodostui 788,6 miljoonaa euroa. Tämä on 16,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin 18.12.2025 julkaistussa laskelmassa. Rahoitus kasvaisi edelliseen vuoteen verrattuna vain 0,7 prosenttia eli 5,2 miljoonaa euroa. 21.9.2026 julkaistiin päivitetyt rahoituslaskelmat vuodelle 2027, jossa Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitukseksi muodostui 784,2, joten rahoitus pieneni huhtikuun laskelmasta 4,4 miljoonaa euroa ja kasvu vuoteen 2026 verrattuna on vain 0,8 miljoonaa euroa. Rahoituslaskelma päivitettiin myös 22.10.2026, joiden mukaan valtion rahoitus kasvaa syyskuun laskelmas-

ta n. 150 000 eurolla ollen 784,4 miljoonaa euroa ja reilut 4 miljoonaa pienempi kuin joulukuun 2025 laskelmissa. Samassa yhteydessä päivitettiin myös painelaskelmat vuosille 2028–2031.

Vuoden 2027 rahoituksessa on huomioitu eduskuntaan 16.4.2026 annetun hyvinvointialueiden rahoituslain III vaiheen hallituksen esityksen (HE 56/2026 vp) mukaiset muutokset. Esityksen mukaan tarveperusteisen rahoituksen kohdentamisessa käytettävään tarvemalliin tehdään ns. minimipäivitys ja yksityisen terveydenhuollon diagnoositietojen huomioon ottamista rahoituksessa osittain rajataan. Palvelutarpeen arvioidusta kasvusta otetaan huomioon 60 prosenttia ja siirtymätasausten porrastukseen tehdään muutoksia. Saaristoisuutta koskevassa rahoituksen määräytymistekijässä otetaan huomioon uusi saaristoisen hyvinvointialueen määritelmä. Saaristoiselle hyvinvointialueelle lasketaan saaristoisuuskerroin, jonka perusteella määriteltäisiin hyvinvointialueille saaristoisuuden perusteella kohdennettava sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallinen rahoitus. Lisäksi laskelmassa on huomioitu tasaus, joka turvaa hyvinvointialuekohtaisen rahoituksen vähimmäistasoa: tasauksella lisätään niiden alueiden rahoitusta, joilla rahoitus muutoin vähenisi vuonna 2027.

30.4.2026 julkaistiin myös painelaskelmat tuleville vuosille. Rahoituksen tason arvioidaan laskevan vuodelle 2028 noin 17,8 miljoonalla eurolla 18.12.2025 julkaistuun laskelmaan verrattuna ollen 797,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2029 rahoitukseksi arvioidaan 808,1 miljoonaa euroa. 22.10.2026 päivitetyissä painelaskelmissa rahoituksen arvioivaan laskevan noin miljoonalla eurolla vuonna 2028 huhtikuun laskelmista, mutta vuosille 2029–2030 rahoitus olisi kasvamassa noin 7–8 miljoonalla eurolla per vuosi. Huomioitavaa kuitenkin on, että näihin arvioihin liittyy merkittävää epävarmuutta ja luvut tulevat päivittymään. Jälkikäteistarkistuksen määrä määräytyy toteutuneen kustannuskehityksen perusteella, ja hyvinvointialueiden parantuvat tulokset vaikuttavat jälkikäteistarkistukseen pienentävästi.

Viimeisimmässä painelaskelmassa näkymä on parantunut vuosilta 2029 ja 2030, mutta niihin liittyy merkittävää epävarmuutta ja selkeä riski on, että rahoitus tulee pienenemään.

Painelaskelma (milj. euroa)	2026	2027	2028	2029	2030	2031
18.12.2025	783,4	804,9	815,7			
30.4.2026		788,6	797,9	808,1	818,0	
21.9.2026		784,2				
22.10.2026		784,4	797,3	815,2	826,0	841,0
Muutos ed. laskelmaan (M €)		**0,2**	**-0,6**	**7,1**	**8,0**	
Kasvu edelliseen vuoteen		**0,1 %**	**1,7 %**	**2,2 %**	**1,3 %**	**1,8 %**

16.4.2026 Valtioneuvosto antoi eduskunnalle hallituksen esityksen laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain ja saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutoksia hyvinvointialueiden rahoituksesta annettuun lakiin sekä saariston kehityksen edistämisestä annettuun lakiin. Tavoitteena on kehittää hyvinvointialueiden rahoitusmallia hallitusohjelman mukaisesti hallitusti ja ennakoitavasti sekä turvata perustuslain mukaiset sosiaali ja terveyspalvelut. Lisäksi esityksellä tultaisiin toteuttamaan hallituksen kustannusten kasvua hillitseviä säästötoimenpiteitä.

Hyvinvointialueiden koko maan rahoituksen tasoa koskevaa sääntelyä muutettaisi siten, että vuosina 2027–2030 sosiaali ja terveydenhuollon arvioidusta palvelutarpeen vuotuisesta kasvusta otettaisi rahoituksessa huomioon vuodesta 2027 60 % nykyisen 80 % sijaan, ja määräaikaisesta 0,2 prosenttiyksikön lisäkorotuksesta luovutaan vuodesta 2028 alkaen. Säästöjen vaikutukset kohdennettaisi kaikille hyvinvointialueille rahoituksen määräytymisperusteiden mukaisesti.

Esityksessä päivitettäisi sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarvetekijöitä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen perustuen. Päivitys tehtäisiin maltillisesti: tietopohjaa ajantasaistettaisi ja teknisiä korjauksia tehtäisi, mutta laajoja uusia tarvetekijöitä ei vielä otettaisi käyttöön tietopohjan luotettavuuteen liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Lisäksi muun kuin hyvinvointialueiden ostopalveluna tai palvelusetelinä rahoittaman yksityisen terveydenhuollon diagnoositietojen huomioon ottamista hyvinvointialueiden rahoituksessa rajattaisiin osittain. Myös THL:n ja valtiovarainministeriön mahdollisuuksia korjata rahoituksen pohjana olevia selviä tietovirheitä täsmennettäisiin.

Esityksessä siirtymätasauksia muutettaisiin vuodesta 2027 alkaen siten, että sekä lisien että vähennysten porrastusta nopeutetaan. Tavoitteena on pienentää pysyvien siirtymätasausten määrää sekä vähentää valtion rahoitusosuutta. Osa siirtymätasauksista rahoitettaisi jatkossa hyvinvointialueiden kesken, ja lisäksi otettaisi käyttöön aluekohtaisen rahoituksen vähimmäistason turvaava tasaus, jolla estettäisi rahoituksen vuosittainen nimellinen lasku yksittäisillä alueilla. Siirtymätasausten porrastusmuutos vähentäisi valtion rahoittamaa osuutta siirtymätasauksista. Lisäksi valtion siirtymätasauksista rahoittamasta osuudesta siirrettäisiin säästötoimenpiteenä hyvinvointialueiden rahoitettavaksi 53 miljoonaa euroa vuonna 2028, 91 miljoonaa euroa vuonna 2029 ja 82 miljoonaa euroa vuodesta 2030.

Saaristoa koskevassa sääntelyssä esityksessä määriteltäisi saaristoinen hyvinvointialue ja uudistettaisi saariston käsite. Saaristoisuutta koskeva rahoitus kohdennettaisi jatkossa uuden saaristoisuuskerroin ja pisteytysmallin perusteella, jossa huomioitaisi mm. saariston vakituisten asukkaiden lisäksi myös kausiasukkaat. Muutoksilla pyritään kohdentamaan saaristoisuuteen perustuva rahoitus aiempaa täsmällisemmin saaristosta johtuviin erityisiin järjestämiskustannuksiin.

Valtioneuvosto on antanut asetuksen saaristoisista hyvinvointialueista 10.9.2026. Saaristoisia hyvinvointialueita ovat jatkossa Varsinais-Suomi, Itä-Uusimaa, Pohjanmaa, Länsi-Uusimaa ja Etelä-Savo. Asetus tulee voimaan 1.1.2027. Saaristoiset hyvinvointialueet liittyvät hyvinvointialueiden rahoituksen määräytymiseen. Asetus on valmisteltu osana hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain ja saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muutoksia (HE 56/2026), joilla päivitettiin sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen laskentaperiaatteita.

Kolmannen kvartaalin talousennusteen mukaan vuoden 2026 tulos on muodostumassa 13,8 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi, joka on edellisen kvartaalin ennustetta sekä talousarviota parempi. Ensimmäisen kvartaalin ennuste oli 7,6 miljoonaa euroa ja toisen kvartaalin 10,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kumulatiivisen alijäämän määrä olisi päivitetyn ennusteen mukaan noin 60,2 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö voi harkintansa mukaan käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, mikäli kumulatiivista alijäämää ei ole saatu katettua vuoden 2026 loppuun

mennessä. Alla esitetty kumulatiivisen alijäämän kehitys, jossa huomioitu tämän vuoden 13,8 miljoonan ylijäämäennuste vuodelle 2026.

TA-esitys 2027 on päivitetty vastaamaan ensi vuoden talousarvioesitystä. Riittämätön rahoituksen kasvu heikentää alijäämien kattamismahdollisuutta ja lisää sopeutuspaineita.

Alijäämien kattamiseen on ehdotettu lisäaikaa siten, että hakemuksesta ja perustelluin syin voisi lisäaikaa alijäämien kattamiseen saada vuoden 2027 tai 2028 loppuun. Valtiovarainministeriön 3.3.2026 antaman tiedotteen mukaan hallitus on täydentänyt esitystään alijäämien kattamisen joustoista. Helmikuussa 2026 päivitetyt rahoituksen painelaskelmat ennakoivat, että valtion rahoituksen määrä vuonna 2027 tulee olemaan huomattavasti pienempi kuin alkuperäisessä hallituksen esityksessä arvioitiin. Tämä lisää sopeutustarvetta useilla hyvinvointialueilla, mikä vaikeuttaa vuoden 2028 takarajan saavuttamista alijäämien kattamisessa, kuten alkuperäisessä hallituksen esityksessä asetettiin. Tämän johdosta hallitus päätti tuovansa eduskuntaan täydentävän esityksen kattamisvelvoitteen määräaikojen joustoista ja sääntelyä täydennettäisiin siten, että tietyin edellytyksin valtiovarainministeriö voisi myöntää mahdollisuuden kattaa kertyneet alijäämät myös vuoden 2029 mennessä. Tämä koskisi niitä alueita, joille lisäaika on välttämätön lainsäädännön noudattamiseksi. Eduskunta on hyväksynyt hyvinvointialuelain muutoksen. Alijäämän kattamismääräajan jatkamista koskeva väliaikainen sääntely tuli voimaan 1.6.2026. Sääntely on voimassa vuoden 2030 loppuun asti. Valtioneuvosto käsitteli eduskunnan vastausta istunnossaan 28.5. ja tasavallan presidentti vahvisti lain 29.5.2026.

Kumulatiivisen alijäämän arvioidut määrät taloussuunnitelmakaudella (alkuperäinen)			Kumulatiivisen alijäämän arvioidut määrät taloussuunnitelmakaudella (päivitetty)		
	Tilikauden yli-/alijäämä	Kumulatiivinen yli-/alijäämä		Tilikauden yli-/alijäämä	Kumulatiivinen yli-/alijäämä
Talousarvio 2026	7 101	-66 837	Talousarvio 2026	7 101	-66 837
Ennuste 2026	13 761	-60 177	Ennuste 2026	13 761	-60 177
TA-esitys 2027	20 136	-40 042	TA-esitys 2027	20 136	-40 042
TS 2028	19 884	-20 158	TS-esitys 2028	21 677	-18 365
			TS-esitys 2029	19 325	960

Valtiovarainministeriö tulisi päättämään määräajan jatkamisesta hyvinvointialueen esityksen perusteella. Hyvinvointialueelle ei myönnetä kattamismääräajan pidennystä automaattisesti hakemuksen johdosta, vaan valtiovarainministeriö arvioi uuden määräajan tarvetta. Päätös perustuu kunkin hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen ja tulevaisuuden näkymien kokonaisarvioon. Alijäämien kattamisen lisäaika vuoteen 2029 ei lisäisi valtion hyvinvointialueiden rahoitusta, joten hyvinvointialueiden on edelleen jatkettava talouden sopeuttamista. Ne alueet, jotka eivät pystyisi kattamaan alijäämiään pidennetynkään määräajan puitteissa, ovat sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön harkinnassa käynnistää arviointimenettely. Lähtökohtaisesti arviointimenettelyssä alijäämien kattaminen tapahtuu tätä vielä pidemmän ajanjakson puitteissa. Etelä-Savon hyvinvointialueen aluehallitus linjasi kokouksessaan 9.3.2026 § 62 alijäämien kattamisesta siten, että aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että hyvinvointialueen alijäämät katettaisi vuoden 2029 loppuun mennessä. Alijäämien kattamisen edellytyksenä on sopeutustoimien jatkaminen ja esimerkiksi vuodelle 2027 niitä vaaditaan noin 20 miljoonan euron edestä. Myös seuraavilla vuosille tarvittavat sopeutukset ovat samaa luokkaa, koska valtion rahoituksen leikkaukset johtavat lisäsopeu-

tuksiin. Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti 24.3.2026 § 5 kattaa hyvinvointialueen alijäämät vuoden 2029 loppuun mennessä. Lisäksi aluevaltuusto valtuutti aluehallituksen hakemaan valtiovarainministeriöltä lisäaikaa alijäämien kattamiseen vuoden 2029 loppuun mennessä. Viimeisimpien tietojen mukaan hakemus alijäämien kattamiskauden jatkamisesta tulee tehdä alijäämän kattamista koskevan määräajan päättymisvuoden elokuun loppuun mennessä. Hakemuksen tulee lisäksi sisällyttää aluevaltuuston hyväksymä suunnitelma yksilöidyistä toimenpiteistä ja taloudellisista vaikutuksista alijäämien kattamiseksi.

Etelä-Savon hyvinvointialue toimitti alijäämien kattamisen lisäaikahakemuksen vaadittuine liitteineen valtiovarainministeriölle 10.6.2026 sekä lähetti vastaukset valtiovarainministeriön tarkentaviin kysymyksiin 1.7.2026. Lisäksi asiaan liittyen pidettiin keskustelu valtionvarainministeriön kanssa elokuussa 2026, jossa tarkennettiin hakemuksen sisältöä. Valtiovarainministeriön 8.9.2026 päätöksellä Etelä-Savon hyvinvointialueelle myönnettiin alijäämien kattamisen lisäaika vuoden 2029 loppuun eli hakemuksen mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriön arvioivat, että alijäämien kattamista koskevan määräajan jatkaminen on välttämätöntä hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön noudattamiseksi ja alijäämä on mahdollista kattaa vuoteen 2029 mennessä.

Hyvinvointialueen hakemuksen, sopeuttamissuunnitelman ja muiden alueelta saatujen selvitysten perusteella sosiaali- ja terveysministeriö arvioi, että alueen suunnittelemat sopeuttamistoimenpiteet voivat olla toteutettavissa ilman, että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vaarantuisivat. Päätöksessä velvoitettiin Etelä-Savon hyvinvointialuetta esittämään kussakin toimintakertomuksessaan selvitys alijäämän kattamista koskevien toimenpiteiden toteutumisesta tilikaudella ja riittävyydestä päätöksen mukaisena määräaikana.

2 Henkilöstö

2.1 Henkilöstön lukumäärä

Vakituisen henkilöstön määrä koko Eloisassa väheni Q3-jaksolla vuoteen 2025 verrattuna. Myös määräaikaisen henkilöstön määrä laski edelleen edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömäärän kehitys osoittaa, että kokonaisresurssi on pienentynyt erityisesti palkatun henkilöstön osalta.

Sopimuspalokuntalaisia oli 556. Sopimuspalokuntalaisten määrä täydentää henkilöstökokonaisuutta, mutta ei muuta varsinaisen henkilöstömäärän laskevaa kehityssuuntaa.

Henkilöstö toimialueittain Q3

Henkilöstön lukumäärä Toimiala	Vuosi	Palvelussuhteen luonneryhmä					Yhteensä
		Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Oppilas, harjoittelija	Oppisopimussuhteinen	
Sosiaalipavelut	Q3 2023	1 200	291	2		8	1 501
Sosiaalipavelut	Q3 2024	1 238	242	4		65	1 549
Sosiaalipavelut	Q3 2025	1 256	209	1		57	1 523
Sosiaalipavelut	Q3 2026	1 274	143	1	2	22	1 442
Ikääntyneiden palvelut	Q3 2023	1 598	292			68	1 958
Ikääntyneiden palvelut	Q3 2024	1 650	206			150	2 006
Ikääntyneiden palvelut	Q3 2025	1 644	220	2		115	1 981
Ikääntyneiden palvelut	Q3 2026	1 668	212	1		53	1 934
Terveyspalvelut	Q3 2023	2 682	555	1	1	4	3 243
Terveyspalvelut	Q3 2024	2 744	495	2		17	3 258
Terveyspalvelut	Q3 2025	2 764	465			21	3 250
Terveyspalvelut	Q3 2026	2 764	417		3	11	3 195
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	Q3 2023	133	17				150
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	Q3 2024	128	14				142
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	Q3 2025	124	8				132
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	Q3 2026	123	4				127
Konsernipalvelut	Q3 2023	648	161			3	812
Konsernipalvelut	Q3 2024	636	113			8	757
Konsernipalvelut	Q3 2025	588	82			12	682
Konsernipalvelut	Q3 2026	569	63	1		9	642

Henkilöstön lukumäärä						
Palvelussuhteen luonneryhmä						
Vuosi	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Oppilas, harjoittelija	Oppisopimussuhteinen	Yhteensä
Q3 2023	6 261	1 316	3	1	83	7 664
Q3 2024	6 396	1 070	6		240	7 712
Q3 2025	6 376	948	3		205	7 568
Q3 2026	6 398	839	3	5	95	7 340

Vuonna 2026 Q3-jaksolla pidettiin vuosilomia 141 105 päivää kalenteripäivää (2025: 140 941 päivää kalenteripäivää) ja vapaaehtoisia säästövapaita 1 277 päivää vuonna 2026 ja vuonna 2025 1 117 päivää. Vuonna 2026 syntynyt säästö näkyy alla olevasta taulukosta.

Säästetyt eurot säästövapaista										
Toimiala	tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu	toukokuu	kesäkuu	heinäkuu	elokuu	syyskuu	Vuosi yhteensä
Ikääntyneiden palvelut	2 271	4 908	6 324	1 913	6 409	6 875	4 346	6 494	5 486	45 028
Konsernipalvelut	3 573	499	596	833	3 333	4 264	10 902	11 655	3 554	39 207
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut					3 848			3 148	1 949	8 945
Sosiaalipalvelut	2 615	6 084	7 619	2 257	4 977	14 737	14 799	7 729	6 920	67 739
Terveyspalvelut	8 450	26 207	15 797	10 624	16 202	19 050	39 272	18 878	38 832	193 313
Kaikki yhteensä	**16 909**	**37 699**	**30 336**	**15 627**	**34 769**	**44 926**	**69 320**	**47 905**	**56 741**	**354 231**

Koko Eloisan tasolla terveysperusteiset poissaolot lisääntyivät Q3-jaksolla 0,3 % vuoden 2025 Q3-jaksoon verrattuna.

Toimialoittain terveysperusteiset poissaoloissa oli kasvua terveyspalveluissa 4,9 % ja sosiaalipalveluissa 3,8 %. Terveysperusteiset poissaolot vähentyivät pelastus- ja turvallisuuspalveluissa, laskua oli –14,7 %, ikääntyneiden palveluissa –4,7 % ja konsernipalveluissa –3,2 %. Vaikka terveysperusteisten poissaolojen määrä on kokonaisuutena laskenut –3,5 %, niin sitä on tarkasteltava suhteessa henkilötyövuosiin. Henkilötyövuosia ei ollut saatavilla teknisistä ongelmista johtuen, joten vertailua ei ollut mahdollista tehdä Q3 osalta.

Tavoitteena on edelleen sairauspoissaolojen merkittävä vähentäminen.

Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä Q3

Toimiala	Vuosi		
	2025/Q3	2026/Q3	Vrt %
Sosiaalipavelut	5 379	5 586	3,8 %
Ikääntyneiden palvelut	10 077	9 603	-4,7 %
Terveyspalvelut	10 612	11 127	4,9 %
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	442	377	-14,7 %
Konsernipalvelut	3 237	3 135	-3,2 %
Yhteensä	**29 747**	**29 828**	**0,3 %**

2.2 Henkilöstökokemus

Henkilöstökokemus oli henkilöstöpulssikyselyn perusteella ajanjaksolla Q1-Q3 parempi kuin vuonna 2025 vastaavalla ajanjaksolla. Sekä suositteluindeksi eNPS että kyselyn muiden väittämien palautteet paranivat.

Suositteluindeksi eNPS oli korkeampi vuoden kolmannella kvartaalilla kuin edellisenä vuonna (Q3/2025: +26; Q3/2026: +32). Myös muut kyselyn palautteet paranivat Q3/2026 verrattuna Q2/2026. Avoimissa kommenteissa nousi edelleen esiin esimerkiksi kuormitukseen ja epävarmuuteen liittyviä huolia, mutta myös positiivista palautetta.

Henkilöstökokemusta mitataan joka toinen kuukausi, parillisina kuukausina. Vastausprosentti oli vuoden 2026 kolmella ensimmäisellä kvartaalilla 26,4 %, mikä oli korkeampi kuin samalla ajanjaksolla vuonna 2025 (22,3 %).

Henkilöstöpulssikysely	Q1-Q3/2024	Q1-Q3/2025	Q1-Q3/2026
Vastaajia (vastaajat/lähetetyt)	16,0 %	22,3 %	26,4 %
Suositteluindeksi (NPS) asteikko -100-+100	**19**	**21**	**24**
Muut pulssin kysymykset asteikko 1–5			
Työtehtäväni Eloisassa sujuvat hyvin	3,9	4,0	4,1
Esihenkilöni vaikuttaa, välittää ja rohkaisee minua, jotta voin onnistua työssäni	3,8	3,9	4,0
Mielipiteitäni arvostetaan työyhteisössä	3,8	3,8	4,0
Yksikköni ilmapiiri on hyvä	3,8	3,9	4,0
Saan tehdä osaamistani vastaavia työtehtäviä ja niitä on sopivasti	3,8	3,8	
Saan tehdä osaamistani vastaavia työtehtäviä			4,2
Minulla on sopivasti työtehtäviä			3,9
Kokonaisindeksi kaikki	**3,8**	**3,9**	**4,0**

Henkilöstöpulssikyselyn vastaajamäärät, suositteluindeksi (eNPS) ja kyselyn muiden kysymysten tulokset vuosien 2024-2026 kolmelta ensimmäiseltä kvartaalilta.

Suositteluindeksi eNPS oli vuoden 2026 kolmannella kvartaalilla +32, mikä on korkein koko Eloisan aikana. Suositteluindeksi eNPS oli vuoden 2026 kolmella ensimmäisellä kvartaalilla +24, ollen korkeampi kuin samalla ajanjaksolla 2025 (+21) ja 2024 (+19). Yksikkökohtaisesti korkein eNPS-tulos oli +100 ja matalin –100.

Kyselyn muiden kysymysten osalta kokonaisindeksi (ka.) oli 4,0 jaksolla Q1-Q3/2026, mikä on korkeampi kuin samalla ajanjaksolla vuosina 2024 ja 2025.

Tulosten läpikäymiseen ja konkreettisten toimenpiteiden tekemiseen niiden pohjalta kiinnitettiin huomioita entistä säännöllisemmin yksiköissä, toimialoilla ja hyvinvointialuetasolla, vaikka vaihtelua vastausten hyödyntämisessä alueiden ja yksiköiden välillä oli edelleen.

Valtakunnallisessa Kuntatyönantajien (KT) kesätyöntekijöille tekemässä kyselyssä Eloisassa suositteluprosentti eNPS oli +58, kun koko Suomen tasolla se oli +46 (asteikko -100-+100). Eloisassa vastaajia oli 200 henkilöä, kun koko maassa vastaajia oli yhteensä 2 081 kpl.

Esihenkilötyön kehittäminen ja tukeminen jatkui. Eloisan esihenkilötyön valmennuskokonaisuutta jatkettiin Vaikutan, Välitän, Rohkaisen –teemalla (VVR). Valmennuksen ensimmäiseen osaan osallistui yhteensä 269 esihenkilöä syksyn 2025 ja tammi-elokuun 2026 aikana. Syksyllä 2026 aloittaa vielä yksi ryhmä valmennuksen osan 1. Lisäksi on järjestetty valmennuskokonaisuuden ensimmäistä osaa tukevia vapaavalintaisia valmennuksia (osa 2), joissa osallistujia oli 221 esihenkilöä sekä toteutettu erikseen sovittavia henkilökohtaisia sparrauksia. Palautteet osallistujilta olivat valmennuskokonaisuuden molemmista osista hyvät – numeraaliset keskiarvot olivat välillä 5–5,4 (asteikko 1–6) ja avoin palaute pääosin erittäin positiivista. Esihenkilötyötä tuettiin edelleen myös Esihenkilöiden HR-klinikoilla sekä Esihenkilöiden kyselytunneilla sekä muille esihenkilöille kohdennetuilla koulutuksilla.

Toukokuussa aloitettiin Eloisan VVR-kokonaisuutta tukeva tutkintokoulutus eli Esihenkilötyön ammattitutkinto. Sen aloitti 35 eloisalaista, jotka toimivat esimerkiksi esihenkilö- tai tiimivastaavan tehtävässä.

Eloisan organisaatiokulttuurikäsikirjan yhteistä läpikäymistä jatkettiin mm. yksiköissä keskustellen, hyvinvointialueen infoissa sekä aiheesta tehdyn videon myötä. Käsikirja toimi pohjana myöhemmin keväällä aloitetuille Myö yhessä -valmennuksille, joita järjestettiin syyskuun loppuun mennessä yhteensä 13 kappaletta ja osallistujia oli yhteensä 988. Vuoden aikana Myö yhessä -valmennuksia järjestetään yhteensä 18 kappaletta.

2.3 Henkilöstöedut

Henkilöstöllä on vuonna 2026 käytössä seuraavat edut:

- Epassi (liikunta, kulttuuri, hyvinvointipalvelut) 200 euroa/hlö
- Työsuhdepyörä (tästä työnantaja maksaa hallinnointimaksun 14 eur/kk).

Työsuhdepyöräsopimuksia on tällä hetkellä 829 kappaletta, uusia sopimuksia ei toistaiseksi tehdä. Epassin kautta ostettuja palveluita on käytetty 1,2 miljoonalla eurolla tammi-syyskuun aikana. Koko vuoden osalta arvioidaan henkilöstöetuihin varattujen määrärahojen riittävän.

2.4 Työhyvinvointi

Kolmannen kvartaalin aikana vuonna 2026 sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä on keskimääräisesti 3,9 kalenteripäivää, samoin kuin edellisvuoden samalla ajanjaksolla. Terveysperusteisia poissaoloja on ollut kolmannella kvartaalilla 29 537 kalenteripäivää. Terveysperusteisia poissaoloja oli kolmannella kvartaalilla (vuonna 2025) 29682 kalenteripäivää.

Kolmannella kvartaalilla eniten poissaoloja on aiheuttanut tuki- ja liikuntaelinsairauksiin liittyviä poissaolot, joita on ollut 7451 päivää. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöihin liittyviä poissaoloja on ollut kolmannen kvartaalin aikana 6679 päivää. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöihin liittyvät poissaolot ovat lisääntyneet edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna, kun taas puolestaan tuki- ja liikuntaelinoireisiin liittyvät poissaolot ovat edelleen hieman vähentyneet. Tämä sama suunta on ollut molempien diagnoosiryhmien osalta nähtävissä koko vuoden 2026. 62 % henkilöstöstä ei ole ollut yhtään päivää poissa työstä sairauden vuoksi kolmannen kvartaalin aikana. Vastaavana ajanjaksona vuonna 2025 luku oli samoin 62 %.

Työterveyshuollon toiminnasta on kolmannen kvartaalin aikana ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus ollut 50,9 % (Kelan korvausluokan I ja II yhteenlasketuista kustannuksista). Vastaavalla ajanjaksolla edellisvuonna ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus on ollut 50,4 %. Suunnitelma työpaikkaselvityksistä selkeyttää ja tukee toimintaa. Työterveysyhteistyössä on kehitetty työpaikkaselvitysprosessia huomioimaan paremmin samaan selvitykseen osallistuvia työyksiköitä ja kannustettu kaikkia selvitykseen osallistuvia työntekijöitä aktiivisempaan rooliin kuormitus- ja voimavaratekijöiden esiintuomisessa.

Varhaisen välittämisen tapauksia on kolmannen kvartaalin aikana ollut koko Eloisassa yhteensä 1469 kappaletta, joista esihenkilöt ovat käsitelleet 1004 kappaletta ja 465 kappaletta on käsittelemättä. Esihenkilötoimien nopeus on hieman laskenut. Kolmannella kvartaalilla 53,5 % tapauksista on esihenkilön puolelta käsitelty kolmen viikon tavoiteajan puitteissa. Viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla 56,5 % tapauksista oli käsitelty tavoiteajassa.

Varhaisen välittämisen lomakkeiden raportoinnista käy ilmi, että suurimmaksi työkyvyn haasteeksi työntekijät ovat kokeneet terveyden ja toimintakyvyn haasteet (62 %). Työn ja vapaa-ajan tasapainon haasteita on kokenut 15,6 % vastaajista, työn sujuvuuden haasteita 10 %, työyhteisön sekä työympäristön haasteita 9,3 % ja osaamiseen liittyviä haasteita 3,4 %.

Korvaavan työn käyttöä sairauspoissaolojen sijaan on työterveyshuollosta suositeltu kolmannen kvartaalin aikana 3533 kalenteripäivää. Näistä Eloisassa on voitu toteuttaa 569 kalenteripäivää. Korvaavana työnä on toteutunut 1,93 % sairauspoissaolopäivien määrästä, kun Eloisan johtoryhmän asettama tavoite on, että 5 % sairauspoissaolopäivien määrästä toteutuu korvaavana työnä. Vastaava prosenttiosuus vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2025 oli 3,03 %, joten korvaavan työn käyttö on vähentynyt.

2.5 Osaamisen kehittäminen

Järjestelmään kirjattujen täydennyskoulutuspäivien määrä nousi vuoden 2026 kolmen ensimmäisen kvartaalin aikana selvästi verrattuna edelliseen vuoteen. Koulutuspäivien määrä per henkilötyövuosi (htv2) ja koulutuspäivien määrä per henkilöstön lukumäärä nousi myös selvästi.

Koulutuspäivien määrä per henkilöstölukumäärä kertoo, paljonko koulutuspäiviä on keskimäärin kertynyt työntekijöille koko vuonna 2026 syyskuun loppuun mennessä (Q1-Q3). Koulutuspäivien määrä per htv2 taulukossa ennustaa myös vuoden lopun tilannetta, mikäli kouluttautuminen pysyy samana suhteessa henkilötyövuosien määrään. Pelastuslaitoksen, ensihoidon ja sopimuspalokunnan koulutusmäärät lisätään vasta vuoden lopun tilastoon, eivätkä ne ole osavuosikatsauksen taulukossa mukana.

Htv2-luku ja henkilöstömäärä on otettu koko henkilöstöstä, kumulatiivisena ajankohdalta 1.1.–31.9. (ottopäivä 15.10.2026)

Vuonna 2026 aloitettiin tutkintokoulutukset tukemaan osaamista ja oppimista Eloisassa. Ensimmäiset eloisalaiset ryhmät aloittivat lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon opiskelun keväällä ja tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon keväällä ja syksyllä. Tutkintoperustaiset koulutukset tukevat strategian tavoitteita sekä vaikutan, välitän ja rohkaisen (VVR) mukaista tekemistä. Koulutukset täydentävät jo tarjolla olevaa systemaattista osaamisen kehittämistä ja koulutustarjontaa.

Toteutunut täydennyskoulutus	Q1-Q3/2024 (Pela ja ensihoito ei mukana)	Q1-Q3/2025 (Pela ja ensihoito ei mukana)	Q1-Q3/2026 (Pela ja ensihoito ei mukana)
Käydyt koulutukset (kpl)	16 928	35 419	32 379
Koulutuspäivät (pvä)	10 556	13 783	14 575
Koulutuspäivät/henkilö	1,37	1,8	2
Koulutuspäivät/htv2 (ennustaa vuoden lopun tilannetta)	2	2,6	3,2

Käytyjen tavoitekeskustelujen määrä on selvästi korkeampi kuin viime vuonna syyskuun loppuun mennessä (Q1-Q3/2025:2494; Q1-Q3/2026:3989). Tavoitteeseen, että jokainen eloisalainen käy tavoitekeskustelun, ei alkuvuoden toteuman perusteella kuitenkaan päästä.

2.6 Opiskelijoiden harjoittelu- ja työssäoppiminen sekä ohjaus

Sote-alan opiskelijat antavat harjoittelujaksoistaan palautetta Opiskelijaohjauksen laatu -kyselyyn. Siinä suositteluindeksi NPS oli Q1-Q3/2026 erinomainen +79. Edellisten koko vuosien tuloksiin nähden se on noususuuntainen (2025: 73,1; 2024: 73,5; 2023: 65,6). Tammi-syyskuussa pidettiin ohjaajakoulutuksia ohjaajille ja esihenkilöille sekä opiskelijavastaavien koulutuksellisia verkostotapaamisia. Näillä tuetaan ohjaajia ja kehitetään ohjaustyötä.

2.7 Henkilöstön saatavuus

Eloisassa on edelleen panostettu onnistuneesti hyvän työnantajamielikuvan ja henkilöstökokemuksen luomiseen.

Henkilöstön saatavuus oli hyvää ja se on parantunut edellisiin vuosiin verrattuna. Koko alkuvuonna syyskuun loppuun mennessä 2026 vakinaisten rekrytointiprosentti oli 85 % ja avoimia paikkoja oli 379 kappaletta (Q1-Q3/2025: 75 % ja avoimia paikkoja 518 kpl). Vuoden 2026 kolmannella kvartaalilla vakituisen henkilöstön rekrytointiprosentti on noussut edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna (Q3/2025: 53 %; Q3/2026: 76 %).

Kolmannella kvartaalilla avointen vakinaisten tehtävien määrä laski viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. (Q3/2025: 127 kpl; Q3/2026: 103 kpl). Syynä on pitkälti se, että kaikkien tehtävien täyttämistä on harkittu erittäin tarkasti ja kuten vuonna 2025 niin syyskuussa alkoivat YT-neuvottelut myös 2026.

Koko vuoden 2026 on ollut edelleen käytössä täyttölupamenettely. Pääsääntöisesti kaikkien työ- ja virkasuhteiden avaamiseen ja täyttämiseen on tarvittu kolmiportainen täyttölupa, jossa hakijan esihenkilö ja toimialajohtaja toimivat puoltajana, jonka jälkeen täyttölupatyöryhmä hyväksyy luvan lopullisesti huomioiden yhteistoimintaneuvottelujen tuomat työnantajan velvoitteet. Syyskuussa alkoivat YT-neuvottelut, joten rekrytointeja tehtiin vain tilanteissa, joissa asiakas- ja potilasturvallisuus olisi muutoin vaarantunut.

Eloisan työnantajamielikuvakampanjoissa ja rekrytoinnissa on hyödynnetty alkuvuonna ja myös kolmannella kvartaalilla vuonna 2025 kuvattua Myö yhessä -musiikkivideota ja sen kuvamateriaalia sekä sen jatkona keväällä 2026 kuvattuja musiikkiteemaisia videopätkiä. Pidempiaikaisessa käytössä on myös keväällä rekrytoinnin tueksi valmistunut www.myoyhessa.fi -sivusto. Keväällä ja alkukesällä toteutettu työnantajamielikuvan kasvattamiseen tähdännyt kampanja sai huomattavan näkyvyyden, yhteensä 3,8 miljoona katselukertaa, tavoittaen suomalaisista noin viidenneksen.

2.8 Ostopalvelulääkärit ja -hoitohenkilöstö

Ostopalveluina ja vuokratyönä hankitaan pääsääntöisesti lääkäreiden ja hoitajien työpanosta. Lääkärityötä on ostettu useilta toimijoilta, hoitajatyötä vuokrattu Temporelta. Temporen kautta hoidetaan Eloisan palveluksessa olevan hoiva- ja hoitohenkilöstön keikkailu, ja tällä tavalla toimien voidaan hillitä ylityö- ja kutsurahakustannuksia. Tammi-syyskuun aikana lääkäri- ja hoitajapalvelujen ostoon ja vuokraamiseen sekä ostopalvelulääkärien hankintaan verokortilla on käytetty yhteensä noin 10,6 miljoonaa euroa, kustannukset ovat laskeneet viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 6,1 miljoonalla eurolla.

Kustannuskehitystä kummankin ammattiryhmän osalta seurataan tarkasti. Eloisan tavoitteena on edelleen vähentää merkittävästi ostopalveluiden käyttöä.

2.9 Kutsurahat ja ylityökustannukset

Ylityökorvaukset olivat kolmannen kvartaalin lopussa 1 821 844,19 euroa, mikä on 375 968,23 euroa (-17,1 %) vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2025 ja 1 363 669,46 euroa (-42,8 %) vähemmän kuin vuonna 2024. Kutsurahoja maksettiin kolmannen kvartaalin loppuun mennessä 650 478,25 euroa, mikä on 66 391,75 euroa (-9,3 %) vähemmän kuin vuonna 2025 ja 936 356,57 euroa (-59,0 %) vähemmän kuin vuonna 2024. Sekä ylityökorvaukset että kutsurahat ovat siis jatkaneet laskuaan tarkastelujaksolla, ja kustannukset ovat edelleen selvästi alemmalla tasolla kuin kahtena edellisenä vuotena.

Henkilöstöresurssien ja kustannusten hallinnan paraneminen

Edellä esiteltyjen tunnuslukujen perusteella henkilöstöresurssien ja kustannusten hallinnassa näkyy useita myönteisiä kehityssuuntia. Vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä on vähentynyt edellisvuoteen verrattuna. Terveysperusteisia poissaoloja oli Q3-jaksolla yhteensä 29 804 kalenteripäivää, mikä on 0,2 % enemmän kuin vuonna 2025. Kehitys vaihteli toimialoittain: poissaolot vähenivät erityisesti pelastus- ja turvallisuuspalveluissa (-14,7 %), ikääntyneiden palveluissa (-5,0 %) ja konsernipalveluissa (-3,2 %), mutta lisääntyivät terveyspalveluissa (4,9 %) ja sosiaalipalveluissa (3,8 %). Kokonaiskehitystä on tarkasteltava myös suhteessa henkilötyövuosiin.

Myös kustannuskehitys on ollut selvästi laskeva. Ylityökorvaukset olivat Q3-jakson lopussa 1 821 844,19 euroa eli 17,1 % vähemmän kuin vuonna 2025 ja 42,8 % vähemmän kuin vuonna 2024. Kutsurahoja maksettiin 650 478,25 euroa, mikä oli 9,3 % vähemmän kuin vuonna 2025 ja 59,0 % vähemmän kuin vuonna 2024. Lisäksi lääkäri- ja hoitajapalvelujen ostoon, vuokraamiseen ja verokortilla hankittuihin ostopalvelulääkäreihin käytettiin tammi–syyskuussa noin 10,6 miljoonaa euroa, mikä oli 6,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana.

Kustannuslaji	2026 Q3	Muutos 2025 Q3	Muutos 2024 Q3
Ylityökorvaukset	1 821 844 €	-375 968 € (-17,1 %)	-1 363 669 € (-42,8 %)
Kutsurahat	650 478 €	-66 392 € (-9,3 %)	-936 357 € (-59,0 %)

Kokonaisuutena tiedot osoittavat, että henkilöstökustannusten hallinta on edennyt tavoiteltuun suuntaan ja henkilöstöresurssien käyttöä on pystytty tehostamaan. Terveysperusteisten poissaolojen kokonaismäärä ei kuitenkaan ole vähentynyt, vaan pysynyt lähes edellisvuoden tasolla ja kasvanut hieman. Siksi poissaolojen syitä, työkyvyn tuen vaikuttavuutta ja henkilöstön kuormitusta on seurattava edelleen. Kustannusten laskun tulee perustua toimivampiin työjärjestelyihin, ennaltaehkäisevään työkykyjohtamiseen ja resurssien tarkoituksenmukaiseen kohdentamiseen, ei henkilöstön kuormituksen kasvuun.

3 Talousarvion toteutumisennuste

3.1 Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1–9/2026

Hyvinvointialueen tuloslaskelmamuotoinen ennuste on muodostettu kokoamalla palvelualue- ja toimialakohtaiset talousarvion toteutumisennusteet koko organisaation tasoiseksi ennusteeksi. Ennuste on laadittu ennen kaikkea vuoden 2025 tilinpäätösarvoihin, tammi-syyskuun kirjanpidon toteumaan sekä toimialoilla tiedossa oleviin taloudellisiin ja toiminnallisiin poikkeamiin perustuen. Kolmannen kvartaalin mukainen tulos on 20,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen, jota voidaan pitää talousarvioon verrattuna hyvänä. Loppuvuoden talous- ja tuloskehitykseen vaikuttavat tulevat palkankorotukset sekä tilinpäätösvaiheessa erityisesti lomapalkkavelan määrä. Siten on erityisen tärkeää, että lomat tulevat pidettyä organisaation lomaohjeen mukaisesti. Myös palvelujen ostoihin liittyy riskejä loppuvuoden osalta, koska joulukuussa niiden määrä on tavanomaista kuukautta suurempi.

Myyntituottojen ennuste on 70,7 miljoonaa euroa eli noin 4,2 miljoonaa euroa yli talousarvion. Terveyspalvelujen myyntituottojen arvioidaan ylittyvän noin 6,5 miljoonalla eurolla. Sosiaalipalvelujen maksutuottojen arvioidaan alittuvan noin 2 miljoonalla eurolla ja ikääntyneiden palvelujen noin 0,1 miljoonalla eurolla. Maksutuottojen arvioidaan toteutuvan talousarviota noin 2,5 miljoonaa euroa paremmin ollen 64 miljoonaa euroa. Tukien ja avustusten arvioidaan alittavan talousarvion 1,1 miljoonalla eurolla. Muiden toimintatulojen arvioidaan toteutuvan lähes miljoonan talousarviota suurempana.

Toimintatulojen kokonaismääräksi ennustetaan 157 miljoonaa euroa, joka noin 6,8 miljoonaa euroa yli talousarvion. Terveyspalvelujen arvioidaan ylittävän talousarvion toimintatulot noin 6 miljoonalla eurolla, ikääntyneiden palvelujen noin 2,9 miljoonaa eurolla ja konsernipalvelujen noin miljoonalla eurolla. Ikääntyneiden palvelujen tulokertymän arvioidaan kasvavan, mutta myös menojen arvioidaan kasvavan 3,4 miljoonalla eurolla. Terveyspalvelujen kokonaismenojen arvioidaan kasvavan noin 2 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna kolmannen kvartaalin tulokertymä on noin 0,5 miljoonaa euroa suurempi, vaikka edellisvuoden toteumassa oli tuloutettuna hyvinvointialueiden käynnistämiseen myönnettyä avustusta, vuoden 2024 tulvakorjauksiin liittyviä vakuutusyhtiön korvauksia sekä avustukset olivat toteutuneet suurempina.

Talousarviopoikkeamia ennustetaan myös toimintamenoihin. Kokonaisuudessaan toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 8,4 miljoonalla eurolla, joka tarkoittaa yhteensä 909,5 miljoonan euron toimintamenoennustetta. Henkilöstömenojen arvioitu yhteissumma 474,7 miljoonaa euroa on lähes talousarvion mukainen, mutta palvelujen ostojen ennustetaan ylittyvän noin 8,4 miljoonalla eurolla. Palvelujen ostoissa suurin ylitysriski, 4,2 miljoonaa, kohdistuu ikääntyneiden palveluihin sekä sosiaalipalveluihin, 2,5 miljoonaa euroa. Aineiden ja tarvikkeiden sekä avustusten arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Muiden toimintakulujen arvioidaan alittavan talousarvion noin 1,7 miljoonalla eurolla. Menoihin kohdistuu merkittäviä sopeutustoimia mm. vuokriin. Huomioitavaa on, että ennusteen toimintamenojen muutos edellisen vuoden tilinpäätöksen verrattuna on vain 0,2 prosenttia.

Toimintamenoennusteiden arvioidaan ylittävän talousarvion sosiaalipalveluissa, ikääntyneiden palveluissa, terveyspalveluissa ja konsernipalveluissa. Sosiaalipalveluissa ylitysriski on 2,7 miljoonaa, ikääntyneiden palveluissa 3,4 miljoonaa, Terveyspalveluissa ylitysriski on 2 miljoonaa euroa ja konsernipalveluissa 0,5 miljoonaa euroa.

Toimintatulojen toteutuessa 6,8 miljoonaa euroa talousarviota paremmin ja toimintamenojen ylittyessä 8,4 miljoonalla eurolla, muodostuu toimintakatteeksi -752,5 miljoonaa, joka on noin 1,6 miljoonaa euroa talousarviolukua heikompi. Valtion rahoitus toteutuu talousarviota 1,7 miljoonaa euroa suurempana johtuen joulukuussa 2025 päivitetyistä rahoituslaskelmista.

Rahoitustulojen ja -menojen arvioidaan toteutuvan 2,5 miljoonaa euroa talousarviota parempana mm. siksi, että pitkäaikaista lainaa ei ole edelleenkään nostettu ja kassavaroja on aktiivisesti hoidettu ja saatu suurempia korkotuottoja. Poistojen arvioidaan alittavan talousarvion 4 miljoonalla eurolla. Näin ollen osavuosikatsauksen tulosennuste osoittaa noin 13,8 miljoonan euron ylijäämää, joka on 6,7 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Toisen kvartaalin tulosennuste oli 10,1 miljoonaa euroa. Tulos voi kuitenkin muodostua arvioitua jopa huomattavastikin paremmaksi, mikäli ennusteeseen sisällytetyt riskit eivät toteudu ja olla näin ollen jopa yli 20 miljoonaa euroa.

Alkuvuoden aikana henkilöstöltä pyydettiin ehdotuksia toimenpiteistä säästöjen kartuttamiseksi ja niitä kertyi noin 1 500 rivin verran. Säästöpotentiaaliksi ehdotuksista muodostui noin 3,3–4,7 miljoonaa euroa, josta toimialat ovat arvioineet toteutuneeksi noin 2,7 miljoonaa euroa. Ehdotetut toimenpiteet ovat esimerkiksi toimintatapojen tehostamista, ostopalvelujen ja aine- ja tarvikeostojen pienentämistä sekä prosessien kehittämistä. Vapaaehtoisina säästötoimenpiteinä ovat myös lomaraha- ja säästövapaat. Säästövapaita on kertynyt noin 350 000 euroa ja palkattomien vapaiden säästö on noin 880 000 euroa. Palkattomien vapaiden säästö on vähentynyt noin 100 000 euroa edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna ja niiden sijasta on käytetty enemmän säästövapaita. Lomarahavapaiden säästöpotentiaaliksi arvioidaan tämän vuoden osalta noin 1,5 miljoonaa euroa, joka on puoli miljoonaa euroa suurempi kuin edellisen vuoden säästö. Myös tarkka harkinta rekrytoinneissa ja täyttölupamenettely ovat vaikuttaneet suotuisasti henkilöstökulujen kehittymiseen. Vuoden 2026 talousarvioon on sisällytetty yhteensä 52 miljoonan euron edestä sopeuttamistoimenpiteitä, joka tarkentui 49,3 miljoonaan euron tilinpäätöksen valmistuttua ja yhteensä 5 miljoonan euron säästötavoite vapaaehtoisiin lomaraha- ja säästövapaisiin sekä täyttölupamenettelyyn. Henkilöstölle annettiin mahdollisuus ehdottaa säästötoimenpiteitä myös syyskuussa, ja myös nämä ehdotukset käsitellään toimialoittain ja hyvät toimintatavat ja käytännöt otetaan käyttöön toiminnan tehostamiseksi.

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää on yhteensä 73,9 miljoonaa euroa. Mikäli talousarviovuosi 2026 toteutuisi ennusteen mukaisesti, olisi kumulatiivisen alijäämän määrä vuoden 2026 tilinpäätöksessä yhteensä 60,2 miljoonaa euroa. Hyvinvointialuelain 115.2 §:n mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Näin ollen alijäämät tulisi arviointimenettelyn välttämiseksi saada katettua viimeistään vuoden 2026 tilinpäätöksessä. Hyvinvointialuelaki päivitettiin 1.6.2026 alkaen, ja valtiovarainministeriö voi hyvinvointialueen omasta hakemuksesta, mutta valtiovarainministeriön harkinnasta ja alueen tilanne huomioiden, myöntää hyvinvointialueelle mahdollisuuden kattaa sille kertyneet alijäämät joko vuoden 2027, 2028 tai 2029 loppuun mennessä. Etelä-Savon hyvinvointialueelle on hakemuksen perusteella myönnetty alijäämien kattamisen lisäaika vuoden 2029 loppuun saakka valtiovarainministeriön 8.9.2026 päätöksellä. Alijäämien kattaminen edellyttää edelleen merkittäviä sopeutustoimia, ja riskinä tuleville vuosille on valtion rahoituksen määrän heikko ennakoitavuus.

Tarkemmat toimialakohtaiset talousennusteet on esitetty raportin kappaleessa 4.

Etelä-Savon hyvinvointialue (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9/2025	Toteuma 1-9/2026	Ennuste 2026	Poikkeama, ennuste vs TA	Ennuste vs TP2025, %
Myyntituotot	76 675	66 435	52 727	51 971	70 710	4 275	-7,8 %
Maksutuotot	62 415	61 505	46 991	48 772	64 039	2 533	2,6 %
Tuet ja avustukset	15 921	9 657	7 994	5 223	8 583	-1 074	-46,1 %
Muut toimintatulot	12 681	12 629	8 891	10 158	13 702	1 073	8,0 %
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**167 693**	**150 226**	**116 604**	**116 125**	**157 034**	**6 808**	**-6,4 %**
Palkat ja palkkiot	-371 460	-385 561	-279 502	-284 826	-384 780	781	3,6 %
Eläkekulut	-75 951	-73 801	-57 133	-57 915	-76 786	-2 985	1,1 %
Muut henkilösivukulut	-11 932	-14 196	-8 267	-10 709	-13 161	1 035	10,3 %
Henkilösivukulut yhteensä	-87 884	-87 997	-65 400	-68 624	-89 947	-1 950	2,3 %
Henkilöstömenot yhteensä	**-459 344**	**-473 559**	**-344 903**	**-353 450**	**-474 727**	**-1 168**	**3,3 %**
Palvelujen ostot yhteensä	-333 995	-317 172	-248 778	-239 375	-326 147	-8 975	-2,3 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-59 015	-58 233	-43 757	-42 216	-58 042	191	-1,6 %
Avustukset	-18 607	-19 025	-14 311	-13 402	-19 178	-153	3,1 %
Muut toimintakulut	-36 511	-33 163	-25 745	-23 578	-31 453	1 709	-13,9 %
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-907 471**	**-901 152**	**-677 492**	**-672 022**	**-909 547**	**-8 396**	**0,2 %**
TOIMINTAKATE	**-739 778**	**-750 925**	**-560 888**	**-555 898**	**-752 513**	**-1 588**	**1,7 %**
Valtion rahoitus	757 573	781 687	568 180	587 576	783 435	1 747	3,4 %
Rahoitustulot- ja menot yhteensä	-1 291	-4 500	-1 064	-599	-2 000	2 500	54,9 %
VUOSIKATE	**16 504**	**26 262**	**6 227**	**31 079**	**28 922**	**2 659**	**75,2 %**
Poistot ja arvonalentumiset	-14 139	-19 500	-10 516	-10 985	-15 500	4 000	9,6 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	**2 365**	**6 762**	**-4 289**	**20 094**	**13 422**	**6 659**	**467,5 %**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	339	339	0	0	339	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**2 704**	**7 101**	**-4 289**	**20 094**	**13 761**	**6 659**	**408,9 %**

3.2 Investoinnit ja rahoitus

Etelä-Savon hyvinvointialue on toteuttanut investointeja maltillisesti vuosina 2023–2025. Investointeja on toteutettu vuoden 2023 lainanottovaltuudella ja lisäksi vuosille 2025 ja 2026 haettiin muutosta lainanottovaltuuteen.

Etelä-Savon hyvinvointialue on toteuttanut vuosien 2023–2025 investointeja pääasiassa vuoden 2023 lainanottovaltuudella aluevaltuuston 18.9.2023 § 70 päättämän investointisuunnitelman mukaisesti. Uusien investointitarpeiden vuoksi vuodelle 2025 haettiin aluehallituksen 24.6.2024 § 155 päätöksen mukaisesti muutosta vuoden 2025 lainanottovaltuuteen, koska valtuutta ei kyseiselle vuodelle ollut. Vuodelle 2025 lainanottovaltuutta myönnettiin hakemuksen perusteella 15,8 miljoonaa euroa.

Valtioneuvoston 8.5.2025 julkaisemien lainanottovaltuustietojen perusteella Etelä-Savon hyvinvointialueelle ei myönnetty alun perin lainanottovaltuutta myöskään vuodelle 2026, joten aluehallitus päätti 19.5.2025 hakea muutosta lainanottovaltuuteen. Syksyn 2026 aikana valtuudesta neuvoteltiin, ja lainanottovaltuutta myönnettiin yhteensä 72,8 miljoonaa. Lainanottovaltuuteen liittyi ehtoja, joiden täyttyminen varmistui maaliskuussa 2026. Vuoden 2026 talousarvioon sisältyvä investointiosa sisältää myös lisälainanottovaltuuden piirissä olevat investoinnit, joten uusia, vuoden 2026 investointeja on päästy toteuttamaan heti kun vuoden 2026 ehtojen täyttymisestä saatiin tieto. Vuoden 2026 lainanottovaltuus sisältää mm. rakennus- ja ICT-hankkeita usealle vuodelle. Investointien rahoittamiseksi lainaa voi nostaa useamman vuoden aikana.

Vuoden 2026 investoinnit koostuvat vuosien 2023, 2025 ja 2026 lainanottovaltuudella toteutettavista investoinneista. Vuoden 2026 lainanottovaltuuden puitteissa toteutetaan rakennus- ja ICT-hankkeita myös vuosina 2027 ja 2028, koska hankkeet ovat monivuotisia. Valtioneuvoston 1.4.2026 toimittaman päätöksen mukaan Etelä-Savon hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuutta 14,2 miljoonaa euroa vuodelle 2027. Investointien toteuttamista on kuitenkin tarkasteltava kriittisesti jatkuvasti, jotta velkaantuminen pysyy kurissa ja myöskään poistotaso ei pääse nousemaan liian korkeaksi. Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Hyvinvointialuelain 115.3 §:n mukaan hyvinvointialue voi ottaa investointejaan varten pitkäaikaista lainaa valtioneuvoston myöntämään lainanottovaltuutukseen perustuen. Valtioneuvoston Etelä-Savon hyvinvointialueelle vuodelle 2023 vahvistama lainanottovaltuus on 102,4 miljoonaa euroa, joka on käytettävissä investointisuunnitelman sisältämiin useampivuotisiin hankkeisiin myös seuraavina vuosina. Vuosina 2023–2025 ei nostettu lainkaan pitkäaikaista lainaa, ja myös vuoden 2026 investoinnit tullaan rahoittamaan kassavaroilla eikä pitkäaikaista lainaa täten tulla nostamaan.

Pysyvien vastaavien suunnitelma on yhteensä 35,3 miljoonaa euroa, mutta toteumaennuste on 19,3 miljoonaa euroa nettona. Toisen kvartaalin raportissa ennakoitiin noin 23,7 miljoonan euroa toteumaa, mutta summa on tarkentunut rakennusten sekä ICT- ja kalustoinvestointien osalta alaspäin. Rakennuksiin on varauduttu 19,2 miljoonalla eurolla, mutta niitä arvioidaan toteutettavan 6,9 miljoonalla eurolla tänä vuonna. Summa muodostuu suurilta osin Savonlinnan ABI-osan vesikaton korjauksesta ja A-osan katon korjauksesta (1,9 miljoonaa euroa), Rantasalmen palolaitoksesta (1,2 miljoonaa euroa), Pieksämäen sotekeskuksesta ja palolaitoksesta (0,8 miljoonaa euroa) sekä paloasemien tonttien ostamisesta (0,9 miljoonaa euroa). Lisäksi tehdään useita pienempiä investointeja kiinteistöihin.

Erilaisiin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen laite- ja kalustohankintoihin on talousarviossa varauduttu noin 4,7 miljoonalla eurolla, ja niiden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti siitäkin huolimatta, että viime vuonna talousarvion laadintavaiheessa arvioitiin joidenkin investointien toteutuvan vuoden 2025 puolella, mutta hyvinvointialuees-

ta johtumattomista viivästyksistä ne siirtyivät vuoden 2026 puolelle.

Pelastustoimen suurimmat hankinnat ovat sammutusauto ja sen kalusto (0,5 miljoonaa euroa) sekä väestöhälytinjärjestelmä (0,1 miljoonaa euroa).

Sote-laitehankinnoissa merkittävimpiä summiltaan ovat ensihoidon ajoneuvot (0,5 miljoonaa euroa), laparoskopiatornin päivitys (0,2 miljoonaa euroa), ensihoidon suojavaatteet (0,15 miljoonaa euroa), laparoskopiatornin päivitys (0,17 miljoonaa euroa) sekä autoklaavit (0,25 miljoonaa euroa). Lisäksi uusitaan useita pienempiä laitteita ja kalustoa.

ICT-hankintoihin sisältyy suuri määrä erilaisia infran kehitystöitä sekä sote-järjestelmiä. Suurimpina yksittäisinä investointeina ovat työajanseurannan ja kulunvalvonnan päivitys (0,85 miljoonaa euroa), tietoaltaan hankinta (0,65 miljoonaa euroa) sekä vanhojen tietokantojen arkistointi (0,3 miljoonaa euroa). ICT:n osalta arvioidaan investointien toteutuvan talousarviota pienempänä (toteumaennuste 4,8 miljoonaa euroa). Talousarviossa on ICT-investointeihin varauduttu noin 6,3 miljoonalla eurolla.

Laajakantoisissa investoinneissa on takana asiakas- ja potilastietojärjestelmän kilpailutus. Tästä arvioidaan toteutuvan 0,9 miljoonaa euroa.

Investointeja vastaavissa sopimuksissa vertailu suunniteltuun lukuun ei ole järkevää, koska suunnitelmassa tulee olla koko vuokrakauden kustannus samassa.

Investointisuunnitelma 2026 (1 000 €)	YHTEENSÄ 2026	Toteuma Q3	Ennuste 2026
Pysyvät vastaavat	**35 313**	**8 513**	**19 285**
Rakennukset	**19 154**	**4 442**	**6 931**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	14 864	3 046	4 161
Pelastustoimi	4 290	1 396	2 770
Laite- ja kalustohankinnat	**4 663**	**1 360**	**4 663**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	4 073	1 352	4 073
Pelastustoimi	590	8	590
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	**6 346**	**1 801**	**4 831**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	6 346	1 801	4 831
Pelastustoimi			
Muut investoinnit	**2 000**		**2 000**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	2 000		2 000
Pelastustoimi			
Laajakantoiset investoinnit	**3 200**	**910**	**910**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 200	910	910
Pelastustoimi			
Investointituet	**-50**		**-50**
Sosiaali- ja terveystoimi			
Pelastustoimi	-50		-50
Investointeja vastaavat sopimukset	**5 607**		**5 607**
Rakennukset	**365**		**365**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	365		365
Pelastustoimi			
Laite- ja kalustohankinnat	**5 242**		**5 242**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	5 242		5 242
Pelastustoimi			
Yhteensä	**40 920**	**8 513**	**24 892**

Vuodelle 2026 pitkäaikaista lainaa esitetään alkuperäisessä talousarviossa nostettavaksi enintään noin 35,3 miljoonaa euroa huomioiden vanhat ja uusi lainanottovaltuus vuodelle 2026. Alla olevassa kolmannen kvartaalin tilinpäätösennusteessa pitkäaikaista lainaa ei esitetä nostettavaksi vaan investoinnit rahoitetaan kassavaroilla.

RAHOITUSLASKELMA *Valtuuston nähden sitovat erät*		
Tuhansina euroina	**TA 2026**	**TPE 2026**
TALOUSARVION RAHOITUSOSA		
Toiminnan rahavirta	**26 262**	**28 922**
Vuosikate	26 262	28 922
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta	**-35 263**	**-19 357**
Investointimenot	-35 313	-19 407
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50	50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-9 001**	**9 565**
Rahoituksen rahavirta	**9 141**	**-8 745**
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	35 263	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	**-11 122**	**-11 122**
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15 000	2 377
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0
Rahavarojen muutos	**140**	**2 145**
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot		
Investointien tulorahoitus, %	74,5 %	149,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,35	1,64

4 Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet

4.1 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalvelujen Q3 toimintatulojen toteuma 35,4 miljoonaa euroa on vuoden 2025 vastaavaa aikaa 2,3 miljoonaa euroa pienempi. Tulojen aleneman keskeinen syy on se, että ulkohyvinvointialuemyynti on vähentynyt. Talousarvio ei tuottojen osalta toteudu vaan ennusteen mukaan alittuu noin 4 miljoonaa euroa. KEHA-korvausten arvioitu määrä on 1,9 miljoonaa euroa ja tuloutuminen riippuu Elinvoimakeskuksen hakemusten käsittelyajasta eli korvausten kirjautuminen vuodelle 2026 on riski.

Toimintamenot sen sijaan ovat vuoden takaiseen tilanteeseen verraten 3,2 miljoonaa euroa ja 2,5 % pienemmät. Sopeutusten vaikutukset näkyvät positiivisesti kustannuskehityksessä. Tasaisella toteumalla arvioiden menoarviossa pysyttäisiin, mutta palvelualueiden laatiman, riskit varovaisuusperiaatteella arvioidun ennusteen mukaan toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion 1,6 %. Palkankorotukset pienentävät henkilöstömenojen säästövaikutusta. Toimintatulojen alenemisen jatkuessa tulee toimintamenoja edelleen sopeuttaa. Toimintakate heikkenee ja sen ennustetaan jäävän 5,8 miljoonaa euroa alle talousarvion.

Sosiaalipalveluiden määrärahojen toteutuminen (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Myyntitulot	46 224	44 958	32 617	31 201	42 956
Maksutulot	3 717	1 905	2 419	1 786	2 200
Tuet ja avustukset	2 013	2 849	1 345	1 281	1 435
Muut toimintatulot	2 183	1 787	1 333	1 157	1 784
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**54 137**	**51 499**	**37 714**	**35 425**	**48 375**
Palkat ja palkkiot	-67 221	-69 057	-50 364	-50 656	-69 045
Eläkekulut	-15 283	-14 576	-11 500	-11 599	-14 589
Muut henkilösivukulut	-2 313	-2 533	-1 594	-2 005	-2 532
Henkilöstömenot yhteensä	**-84 817**	**-86 166**	**-63 457**	**-64 260**	**-86 166**
Palvelujen ostot yhteensä	-78 780	-71 673	-58 212	-55 178	-74 186
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 691	-1 810	-1 283	-1 025	-1 830
Avustukset	-12 429	-12 841	-9 533	-8 764	-13 021
Muut toimintamenot	-468	-638	-353	-381	-650
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-178 185**	**-173 127**	**-132 838**	**-129 608**	**-175 853**
TOIMINTAKATE	**-124 048**	**-121 628**	**-95 123**	**-94 183**	**-127 478**

Toimintamenoja on pystytty vähentämään päätetyillä sopeutustoimilla, tarkalla talouden seurannalla ja reagoinnilla. Kustannuskehitys on oikean suuntainen eli aleneva. Henkilöstömenot pysyvät talousarviossa. Henkilötyövuosia on vuoden takaiseen verraten 14,3 % vähemmän. Terveysperusteiset poissaolot ovat vähentyneet 4,2 %, kutsurahoja on maksettu lähes 15 % ja ylityökorvauksia 27 % edellisvuotta vähemmän.

Lapsiperhepalvelut

Lapsiperhepalveluiden toimintamenot ovat 8,3 % edellisvuotta pienemmät ja talousarviossa pysytään.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	138	22	20	1	3
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-9 563	-9 387	-7 180	-6 628	-9 387
Toimintakate	-9 424	-9 365	-7 160	-6 627	-9 384

Lastensuojelu

Lastensuojelun toimintatulot ovat pienentyneet vuoteen 2025 verraten 28 %. Toimintatuotot toteutunevat noin 2 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua pienempinä. Tuloarvio ei ole toteutumassa, tuotto-odotukset ulkohyvinvointialueilta perittävistä kustannuksista eivät ole toteutuneet. Toimintatuottojen varmistamisen prosessin kehittämiseksi on käynnistetty toimenpiteitä.

Toimintamenojen sopeutus näkyy toteumassa ja menot ovatkin 3 % edellisvuotta pienemmät, mutta ennusteen mukaan ylittävät talousarvion.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 290	3 243	1 171	820	1 773
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-41 026	-35 818	-30 376	-29 413	-39 445
Toimintakate	-37 736	-32 575	-29 206	-28 593	-37 672

Aikuisten sosiaalipalvelut

Aikuisten sosiaalipalveluiden talous on toteutunut toimintakatteen osalta lähes talousarvion mukaisesti, toteuma 71,5 %. Toimintatuottojen toteuma on 74,3 % ja toimintakulujen toteuma 72,3 %.

Koko vuoden toimintatulojen arvioidaan jäävän budjetoitua pienemmäksi. Maahanmuuttajien laskennalliset korvaukset ovat vähentyneet kalenterivuoden edetessä. Tulojen kertymään vaikuttaa maahanmuuttajien määrä sekä vastaanottokeskuksista kuntaan siirtyneiden määrä.

Toimintamenoissa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kulut ovat noin 11 % korkeammat kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2025.

Kuntouttavaa työtoimintaa koskeva lainsäädäntö on muuttumassa vuonna 2027. Valmistelut kuntouttavan työtoiminnan palvelun päättymiseen ja valmistelut uuden sosiaalipalvelun, toimintakyvyn ja osallisuuden tuki, osalta on aloitettu.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 470	3 814	2 514	2 833	3 515
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-10 992	-12 185	-8 098	-8 812	-12 186
Toimintakate	-7 522	-8 371	-5 583	-5 979	-8 671

Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus

Vammaispalvelujen talous on toteutunut toimintakatteen osalta talousarvion mukaisesti (toteuma 74,3 %). Toimintatuotot ovat laskeneet edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna 6,6 % ja toimintamenot ovat laskeneet 2,8 %. Tuottojen toteuma on 71,5 % ja kulujen toteuma 73,2 %. Toimintatuotot alittavat talousarvion. Merkittävintä toimintatuottojen lasku on ollut muille hyvinvointialueille suuntautuneessa myynnissä, jonka tuotot ovat laskeneet 7,9 %.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	47 238	44 419	34 008	31 771	43 084
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-116 604	-115 734	-87 183	-84 755	-114 835
Toimintakate	-69 366	-71 315	-53 175	-52 984	-71 751

Työvoiman vuokrauksen kulut ovat laskeneet koko palvelualueella 53 % käynnissä olevan varahenkilöstön kehittämisen ansiosta. Asiakaspalvelujen ostot, erityisesti asumispalveluissa, edellyttävät tarkkaa seurantaa pysyäkseen kuluvan vuoden talousarviossa.

Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen paikkamäärä on vähentynyt vuoden alusta lukien 25 paikalla, kun Nurmela ja Sarastus suljettiin 31.3.2026 ja Koivu 3 ja 4 kesäkuussa 2026. Yksiköiden työntekijät siirtyivät toisiin työpaikkoihin Eloisan sisällä. Vaalijalan paikkamäärä on syyskuun lopussa 138, lapset ja nuoret 49 paikkaa ja aikuiset 89 paikkaa. Palvelujen kysyntä ulkohyvinvointialueilta painottuu koko ajan enemmän aikuisten palveluihin.

Vaalijalan hoitopäivät oman alueen osalta ovat laskeneet edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna 969 päivää, joka vastaa 3,5 asiakaspaikkaa, jotka näin ollen ovat ulkohyvinvointialueiden käytössä.

4.2 Ikääntyneiden palvelut

Toimintatulot: toteuma on 79.9 % ja tuottojen odotetaan kertyvän noin 2,9 miljoonaa talousarviota enemmän (edelliseen vuoteen verraten kasvua noin 2,2 miljoonaa euroa). Laskutus on ollut alkuvuodesta myöhässä asiakasmaksupäätösten valmistelussa ilmenneiden viiveiden vuoksi ja viivettä on nyt saatu kiinni. Asiakasmäärän kasvu näkyy tulokertymässä.

Toimintamenot: toteuma on 74.7 %, toimintakulujen odotetaan ylittävän talousarvion noin 3,4 miljoonaa euroa. Edelleen pidetään tiukkaa talouden hallintaa, koska etenkin asumispalvelun ostoissa ja kotihoidossa on loppuvuoden osalta ylitysriskiä asiakasmäärän kasvun takia.

Asumisen palvelun ostoissa TP 2025 oli 49,5 miljoonaa euroa. Vuodelle 2026 varattiin asumisen ostoihin määrärahaa 49,3 miljoonaa euroa. Asiakkaiden määrä kasvaa vuosittain ja raportoinnin aikana on tullut noin 50 uutta päätöstä paikkatarpeesta. Asumispalvelujen ostopalvelu- ja palvelusetelimäärärahoissa on noin 4 miljoonan euron ylitysriski tämänhetkisellä asiakasmäärällä ja uusilla asiakaspäätöksillä arvioituna loppuvuoden osalta. Mitoitusvelvoitteiden takia ei loppuvuonna pysytä enää ostopalvelun ylitystä kompensoimaan henkilöstömenoilla. Lisäksi on huomioitu Kivitaskun toiminnan päättymisestä johtuva asiakkaiden siirtyminen ostopalveluun, vastaavasti henkilökulut vähenevät, kun henkilöstö sijoittui avoimiin tehtäviin. Uuden yksikön, Mannerhelmen toiminnan aloitus huhtikuussa vähentää osaltaan ostopalvelun tarvetta.

Ikääntyneiden palveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Myyntitulot	2 552	1 990	1 784	1 268	1 914
Maksutulot	30 964	31 360	23 067	24 858	33 178
Tuet ja avustukset	1 418	591	1 205	483	732
Muut toimintatulot	5 226	5 537	3 858	4 922	6 564
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**40 160**	**39 479**	**29 913**	**31 532**	**42 388**
Palkat ja palkkiot	-84 430	-89 167	-63 748	-65 259	-88 594
Eläkekulut	-17 556	-17 663	-13 219	-13 583	-17 766
Muut henkilösivukulut	-2 713	-3 304	-1 859	-2 437	-3 292
Henkilöstömenot yhteensä	**-104 699**	**-110 135**	**-78 826**	**-81 279**	**-109 651**
Palvelujen ostot yhteensä	-77 373	-77 482	-57 178	-59 296	-81 688
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 151	-1 301	-875	-784	-1 111
Avustukset	-5 578	-5 641	-4 206	-4 094	-5 600
Muut toimintamenot	-942	-813	-671	-547	-729
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-189 743**	**-195 371**	**-141 757**	**-145 999**	**-198 780**
TOIMINTAKATE	**-149 583**	**-155 892**	**-111 844**	**-114 467**	**-156 392**

Yhteenveto:

TA 2026:ssa on riskejä, etenkin palvelun ostoissa ja kotihoidossa. Asiakkaiden tulee saada palvelut lain edellyttämässä määräajassa. Oman tuotannon tiukka ja viivästetty rekrytointi jatkuu, kuitenkin säädetyissä mitoituksissa pysytään ja turvataan asiakastyö. Kokonaisuudessaan ikääntyneiden palvelujen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 0,5 miljoonaa euroa talousarviota heikompana. Näin ollen edellyttää myös loppuvuodelta tiukkaa taloudenhallintaa. Tuottojen kasvu kompensoi suurimman osan kulujen kasvusta. Sopeuttamistoimenpiteet toteutuvat ja samoin on toimeenpantu 1 000 euroa/työntekijä säästöehdotukset esihenkilöiden toimesta ja näkyy kulujen vähentymisenä.

Arjen tuki- ja etäpalvelut

Arjen tuki- ja etäpalveluiden palvelualueeseen kuuluvat asiakas- ja palveluohjaus, ikäneuvola, kuntouttava päivätoiminta, kotiin vietävät tuki- ja etäpalvelut sisältäen turvapalvelut, gerontologinen sosiaalityö, omais- ja perhehoito sekä varahenkilöstöä tuottava VaRe-yksikkö. Palvelualueen tavoitteena on tukea ikääntyneiden asiakkaiden toimintakykyä, itsenäistä selviytymistä ja kotona asumisen mahdollistamista mahdollisimman pitkään. Samalla pyritään ennaltaehkäisemään raskaampien ja kustannuksiltaan suurempien palveluiden tarvetta.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 676	3 755	3 635	2 838	3 873
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-31 067	-32 031	-23 093	-23 750	-31 920
Toimintakate	-26 391	-28 276	-19 458	-20 912	-28 047

Toimintatuottojen toteuma tammi-syyskuussa on 2,8 miljoonaa euroa, mikä vastaa 75,6 prosenttia talousarviosta. Toimintatuotot ovat noin 21,9 prosenttia pienemmät kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Tuottojen väheneminen johtuu pääasiassa Valtiokonttorilta haettavan veteraanipalveluiden avustuksen pienemmästä määrästä sekä ateriapalveluiden asiakasmaksutuottojen laskusta asiakasmäärien vähennyttyä. Veteraanipalveluihin on talousarviossa varattu Valtiokonttorin avustusta 350 000 euroa, josta syyskuun loppuun mennessä on käytetty noin 250 000 euroa. Nykyisen arvion mukaan veteraanipalveluiden kokonaiskustannukset nousevat noin 500 000 euroon, minkä vuoksi loppuvuodelle on haettu Valtiokonttorilta 243 000 euron lisämäärärahaa.

Toimintamenojen toteuma tammi-syyskuussa on 23,75 miljoonaa euroa, mikä vastaa 74,1 prosenttia talousarviosta. Menot ovat kokonaisuutena noin 2,8 prosenttia suuremmat kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana, ja määrärahat ovat pysyneet lähes edellisvuoden tasolla. Palvelujen ostojen toteuma on 8,3 miljoonaa euroa, mikä on noin 280 000 euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Palvelujen ostoihin ennakoidaan noin 0,8 prosentin ylitys, joka johtuu pääosin veteraanipalveluihin varatun määrärahan ylittymisestä. Ylityksen vaikutusta toimintakatteeseen kuitenkin pienentää veteraanipalveluihin haettu 243 000 euron lisämääräraha Valtiokonttorilta. Avustusmenojen toteuma on hieman yli 4 miljoonaa euroa ja se on hieman edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi. Kokonaisuutena toimintamenojen kehitys on ollut talousarvion mukaista, ja talouden ennakoidaan pysyvän pääosin suunnitellulla tasolla loppuvuoden aikana.

Kiertävän perhehoidon menojen toteuma ylittää syyskuun lopussa talousarvion 14,5 %:lla. Menojen kasvua selittää asiakasmäärän kasvu, mitä ei osattu ennustaa. Asiakasmäärän kasvun seurauksena ovat perhehoitajille maksettavien palkkioiden ja kulukorvausten määrät lisääntyneet huomattavasti. Kustannuskehityksen hallitsemiseksi tarkennetaan edelleen asiakasvalinnan perusteita ja käyntimääriä sekä varmistetaan palvelun kohdentuminen asiakkaille, joille palvelu on tarkoituksenmukainen ja välttämätön. Lisäksi kilometrikorvausten maksamiseen määritellään yhtenäiset raja-arvot. Erityistä huomio-

ta kiinnitetään kiertävien perhehoitajien matkakorvausten laskuttamiseen, jotta korvausten perusteet voidaan varmistaa ja niiden oikeellisuus todentaa. Kiertävän perhehoidon kustannuskehitystä seurataan tiiviisti ja toteutettujen sopeuttamistoimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan jatkuvasti. Toimintatuottojen ennustetaan kuitenkin toteutuvan n. 40 % talousarviota suurempina.

Omaishoidon tuen piirissä oli kolmannelle vuosineljänneksellä keskimäärin 725 asiakasta kuukaudessa, mikä on noin 6,1 % (=47 asiakasta) vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna. Asiakasrakenne on kuitenkin muuttunut siten, että ylimpään palkkioluokkaan (III) kuuluvien asiakkaiden määrä on kasvanut n. 42 % (=13 asiakasta). Omaishoidon tukeen on vuoden 2026 talousarviossa varattu 5,6 miljoonaa euroa, josta syyskuun loppuun mennessä on toteutunut n. 4,5 miljoonaa euroa. Määrärahan arvioidaan riittävän.

Yhteenveto: tämänhetkisen ennusteen perusteella toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen toteutumiseen vaikuttaa Valtiokonttorilta syyskuussa haettava 243 000 euron lisämääräraha veteraanipalveluiden järjestämiseksi. Myös toimintakulujen osalta toteuma kokonaisuutena on ollut suunnitellulla tasolla, eikä kulukehityksessä ole tällä hetkellä havaittavissa talousarvion ylityspaineita. Tämänhetkisen toteuman perusteella toimintakulujen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvioon nähden noin 229 000 euroa parempana.

Kotiin annettavat palvelut

Kotiin annettavat palvelut sisältävät kotihoidon ja kotisairaanhoidon palveluihin liittyvän oman toiminnan ja siihen liittyvät kustannukset, palvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn kotihoidon palvelun sekä arviointijakson. Kotiin vietävien palveluiden asiakasmäärä on Q2:een verrattuna pysynyt samana, mutta kasvua on tapahtunut edelleen sekä palvelutuntien että käyntien määrässä. Kasvua viime vuoden vastaavaan aikaan on 3,3 % myönnettyjen palvelutuntien määrässä. Myös käyntimäärä on kasvanut 1,3 %. Henkilöstömäärässä on tapahtunut 11,3 % väheneminen viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kuitenkin asiakkaiden saamien palvelutuntien määrä on parantunut ja asiakkaat saavat yli 90 %:sti sitä palvelua, jota heille on myönnetty. Myös asiakastyytyväisyys on hyvä.

Kotiin annettavien palveluiden osalta toimintakulujen ennuste on 0,9 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa ennustettu. Tuottojen määrän ennustetaan puolestaan ylittävän talousarvion suunnitellusta noin 125 000 euroa. Q2:ssa ennustetun paremman tuloksen jälkeen on reklamaation myötä palautettu toiselta hyvinvointialueelta virheellisesti laskutettua tuloa, joka heikentää tulosta 50 000 euroa. Suurimmat menojen ylitykset ovat henkilöstömenoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa. Kuitenkin ylityökorvauksissa on säästetty 24,2 % ja kutsurahoissa 8,7 %. Henkilöstö menoja on kasvattanut mm. vammaispalvelun puolelta siirtyneet asiakkaat ja lisääntynyt hoiva ja hoidon tarve. Palveluiden ostot puolestaan ovat 1 116 000 euroa vähemmän kuin talousarvioon ennustettu ja vähemmän kuin Q2 ennustettu. Kaiken kaikkiaan toimintakatteen ylitysennustus on 789 000 euroa, jota loppuvuonna yritetään vielä saada pienemmäksi henkilöstökulujen osalta.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 940	8 993	6 712	6 622	9 118
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-46 944	-44 946	-35 178	-33 780	-45 860
Toimintakate	-38 004	-35 953	-28 466	-27 158	-36 742

Tasapainotustoimenpiteen mukaisesti uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton valmistelu on meneillään. Valitettavasti toteutus on siirtynyt vuodelle 2027 ja riski on, että muutos kevään sijaan siirtyy vielä syksyyn tai jopa seuraavalle vuodelle. Tällä on selkeä vaikutus talouteen henkilöstö resurssoinnin kautta ja prosessien yhdenmukaistamisen näkökulmasta. Tavoitteen mukaisesti kaksi htv:tä on kuitenkin toiminnanohjauksesta säästetty kuten myös kotihoidon alueuudistuksen toteutuksen myötä 2 htv vähennys.

Yhteenveto: Kotiin annettavien palveluiden toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 0,79 miljoonaa euroa talousarviota heikompana.

Asumispalvelut

Asumispalvelut palvelualue sisältää asumispalveluihin liittyvän oman toiminnan; yhteisöllisen asumisen, ympärivuorokautisen palveluasumisen ja shl-lain mukaisen jaksohoidon sekä asumispalvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn asumispalvelun.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	25 531	25 840	18 820	21 352	28 470
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-104 353	-108 764	-77 901	-81 502	-111 704
Toimintakate	-78 822	-82 924	-59 081	-60 150	-83 235

Oma toiminta

Vuoden 2026 aikana on toteutettujen yksikkömuutoksien vaikutukset näyttäytyvät erityisesti Q3 tarkastelujaksolla. Erityisesti Kivitasku-yksikön muutos on lisännyt ostopalvelujen käyttöä ympärivuorokautisen asumisen osalta. Kivitaskun toiminta Eloisan tuottamana päättyi toukokuussa 2026 ja on toiminut kesäkuusta alkaen perhekotina.

Mannerhelmen toiminnan aloittaminen on vaikuttanut edelleen positiivisesti asiakastulokertymään ja nopeuttanut asiakkaiden palvelujen saamista, joskin vauhti on seurantajaksolla tasaantunut.

Asumisen palveluohjauspilotti on vähitellen edistänyt asiakkaiden sijoittumista ja nopeuttanut palvelutarpeen arviointia. Tämä näkyy varovaisena hoitopäivien määrän lisääntymisenä Q3 tarkastelujakson lopussa verrattaessa Q2 vastaavaan aikaan. Vajaakäyttö näyttäisi tasaantuneen, ollen tarkastelujakson lopussa 6,3 % (vrt. Q2 6,1 %).

Asumismuotojen osalta muutos ei ole yhtä selvää, joten paikkojen tarve ja niiden käyttö vaikuttaa vakiintuneen. Erityisesti yhteisöllisen asuminen vaikuttaisi vakiintuneen n. 420–430 asiakkaan määrään (1,6 %), jossa se on ollut koko vuoden.

Oman toiminnan osalta arvioidaan talousarvioon varattujen määrärahojen riittävän asiakkaiden hoidettavuuteen kohdistetun henkilöstösuunnittelun sekä henkilöstön työkykyä lisäävien toimenpiteiden ansiosta ja samalla kompensoitu osto- ja palvelusetelimäärärahojen ylitysriskiä. Loppuvuoden osalta uusia asiakkaita ennustetaan tulevan noin 50, joten määrärahojen riittävyydessä on kuitenkin riskiä.

Ostopalvelut

Ympärivuorokautisten asiakkaiden määrä ostopalveluissa on kasvanut Q1 verrattuna 26 asiakkaalla. Yhteisöllisen asumisen ja jaksohoidon asiakasmäärä on pysynyt suhteellisen tasaisena. Tarkastelujakson lopussa yhteisöllisen asumisen asukasmäärä on 114 on jaksohoidon asiakasmäärä 26.

Ympärivuorokautisen asumisen osalta tuotanto on jakautunut oman toiminnan ja ostopalvelujen välille suhteessa 35 % / 65 %.

Omasta palvelutuotannosta ostopalveluihin siirtyi 11 asiakasta Kivitaskun toiminnan päättyessä toukokuussa 2026, mikä lisää ostopalvelukustannuksia noin 400 000 euroa vuonna 2026. Ylitysuhkaa selittää myös vuoden 2025 ostolaskujen viivästyneestä kirjautumisesta johtuva riittämätön määrärahavaraus vuoden 2026 talousarvioon. Lisäksi tietohallinnon järjestelmäkustannuksia siirtyi Effector-järjestelmän osalta asumispalvelujen ostopalveluihin.

Vaikutus asumispalveluihin noin 63 000 euroa vuositasolla.

Asiakasmäärät ostopalvelu- ja palvelusetelipalvelussa vaihtelevat asiakastarpeen ja oman palvelutuotannon vapautuvien paikkojen mukaan. Riski määrärahojen ylitykseen kasvaa, koska asumispalvelujen asiakasmäärä edelleen kasvaa loppuvuodesta. Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen on tarkastelujakson lopussa hyväksytty 45 asiakasta, joista noin 30 arvioidaan sijoittuvan ostopalveluihin. Tämän arvioidaan vielä lisäävän ylitysriskiä loppuvuoden osalta yhteensä 403 000 eurolla.

Ostopalvelujen ennustetaan ylittävän talousarvioon varatut määrärahat n. 4 miljoonalla eurolla ja samalla tuottoja kertyy arvioitua enemmän.

Yhteenveto: Asumispalvelujen toimintakatteen odotetaan toteutuvan arviolta noin 0,31 miljoonaa euroa talousarviota heikompana.

Geriatrinen osastopalvelut

Geriatrinen osastopalvelu sisälsi alkuvuonna 2026 neljä terveydenhuoltolain alaista geriatrista arviointiosastoa sekä ikääntyneiden palvelujen lääkäripalvelut. Aluevaltuuston päätöksen mukaisesti Mikkelin geriatrinen arviointiosasto lakkautui maaliskuun 2026 lopussa laskien geriatristen arviointiosastojen määrän määrään kolmeen koko Eloisan alueella.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 013	890	746	720	927
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 379	-9 628	-5 584	-6 967	-9 295
Toimintakate	-6 366	-8 738	-4 838	-6 247	-8 368

Toimintatuotot noin 720 000 euroa kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä sisältäen sekä geriatristen arviointiosastojen että lääkäripalvelujen toimintatuotot. Toimintatuottojen osalta huomioitava riskinä koko vuoden osalta mahdollinen maksukattojen täyttyminen loppuvuoden osalta. Toimintatuottojen arvioidaan ylittyvän 30 000–40 000 euroa johtuen lääkäripalvelujen toimintatuotoista, joita ei ole huomioitu talousarviossa.

Toimintakulut noin 7,0 miljoonaa euroa kolmannen vuosineljänneksen loppuun mennessä. Henkilöstökuluissa kasvua verrattuna vuoteen 2025 vastaavaan aikaan johtuen ikääntyneiden palvelujen lääkärikustannusten siirtämisestä kokonaisuudessaan geriatristen osastopalvelujen alle omaksi kustannuspaikakseen vuoden 2026 alussa. Vuonna 2025 lääkäripalvelujen toimintakulut jakaantuivat eri palvelualueille. Palvelujen ostoissa kokonaisuudessaan ylitysriski noin 400 000 euroa johtuen temporekustannuksista ja lääkäripalvelujen ostoista. Lääkäripalveluja ostetaan vain niissä tilanteissa, jos virkalääkäreitä ei saada palkattua riittävästi, jolloin ostopalvelukustannukset katetaan säästyvistä henkilöstömenoista (22 virkalääkärin ja kahden erikoistuvan lääkärin kustannuksiin varauduttu talousarviossa). Kokonaisuutena toimintakulujen arvioidaan alittuvan noin 330 000 euroa.

Yhteenveto: Geriatrinen osastopalvelu toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 0,37 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

4.3 Terveyspalvelut

Terveyspalvelujen toimialan toimintatulojen ennustetaan toteutuvan talousarviota paremmin noin 6 miljoonalla eurolla ja yli viimevuotisen tason. Tulojen kasvua vauhdittavat asiakasmaksujen korotusten lisäksi hyvänä jatkunut ulkohyvinvointialuemyynti.

Henkilöstömenot ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 1,5 miljoonalla eurolla. Henkilöstömenoissa on 5 prosentin kasvu vuoteen 2025 verrattuna, joka johtuu palkankorotuksista ja oman henkilöstön rekrytoinnista. Palvelujen ostot ylittävät talousarvion miljoonalla eurolla. Palvelujen ostojen ylitys kohdistuu pääosin sairaalapalveluihin. Positiivista on, että palvelujen ostojen ylitysennuste on pienentynyt alkuvuodesta ja alittanee vuoden 2025 tilinpäätöksen 7 miljoonalla eurolla. Toimintamenot ylittävät talousarvion kokonaisuudessaan noin 2 miljoonaa euroa.

Kolmannen vuosineljänneksen ennusteen perusteella terveyspalvelujen toimialan toimintakate on kokonaisuudessaan 4 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Positiivista on lisäksi, että toimintakate on talousarviota parempi kaikilla palvelualueilla. Toimintamenojen ennustetaan kasvavan vain 0,3 prosenttia vuoteen 2025 verrattuna. Talousarvion suurin riski on erikoissairaanhoidon palvelujen ostot muilta hyvinvointialueilta. Ylimääräisenä kuluna toisella vuosipuolikkaalla on lääkekustannusten nousu kelakorvauksen muutoksen takia. Talouden sopeutustoimet etenevät suunnitellusti.

Terveyspalvelujen määrärahojen toteutuminen (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Myyntitulot	22 663	17 774	15 362	18 528	24 271
Maksutulot	27 734	28 240	21 485	22 108	28 639
Tuet ja avustukset	3 554	3 696	2 239	2 057	3 044
Muut toimintatulot	742	818	528	425	567
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**54 693**	**50 528**	**39 615**	**43 118**	**56 521**
Palkat ja palkkiot	-180 362	-189 605	-135 401	-140 688	-189 555
Eläkekulut	-35 438	-34 691	-26 582	-27 286	-37 245
Muut henkilösivukulut	-5 673	-6 983	-3 945	-5 227	-5 963
Henkilöstömenot yhteensä	**-221 473**	**-231 279**	**-165 928**	**-173 201**	**-232 762**
Palvelujen ostot yhteensä	-115 772	-107 528	-87 016	-80 512	-108 609
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 126	-43 279	-33 437	-32 663	-43 551
Avustukset	-80	-101	-60	-36	-49
Muut toimintamenot	-3 602	-3 044	-2 699	-1 672	-2 229
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-386 055**	**-385 231**	**-289 141**	**-288 084**	**-387 200**
TOIMINTAKATE	**-331 362**	**-334 703**	**-249 527**	**-244 966**	**-330 679**

Sairaalapalvelut

Sairaalapalvelujen toiminta ja talous ovat toteutuneet odotusten mukaisesti. Tulot ovat ennakoitua selvästi suuremmat ja ylittävät talousarvion. Ulkohyvinvointialuemyynti on toteutunut odotettua parempana vuoden 2026 loppuun asti voimassa olevien sopimusten (Siunsoten eri erikoisalojen leikkaukset) myötä. Myös asiakasmaksutuotto on ollut oletettua suurempi.

Toimintamenot ovat supistuneet viimevuotiseen verrattuna –2,6 % ja talousarvion mukaisessa tilanteessa. Henkilöstömenot alittavat selvästi talousarvion ja jopa viime vuoden toteuman merkittävistä palkankorotuksista huolimatta. Palveluiden ostot ja tarvikkeet ylittävät hieman talousarvion, vaikka ovatkin viimevuotista pienemmät. Ostot muilta hyvinvointialueilta ovat ylittymässä, kun taas mm. lääkäriostot näyttävät alittavan talousarvion. Osa ylityksistä liittyy lähinnä terveyspalvelujen sisäisiin siirtoihin (mm. apuvälineet).

Sairaalapalvelujen kokonaisuus näyttää varsin hyvältä ja toimintakate on odotettua suuremman tulovirran myötä talousarviota parempi. Loppuvuoden riskit liittyvät mahdollisiin isoihin ennakoimattomiin kuluihin (yksittäisten kalliiden potilaiden hoito muissa sairaaloissa; potilasvahinkovastuuvakuutus).

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	23 476	22 052	16 765	19 047	25 090
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-170 954	-167 295	-128 813	-125 448	-168 899
Toimintakate	-147 478	-145 243	-112 048	-106 401	-143 809

Diagnostiset ja tukipalvelut

Kokonaisuutena palvelualueen talous on talousarvion mukaisessa vaiheessa toimintakatteella ja toimintakulujen kertymällä arvioituna. Diagnostisten ja tukipalveluiden myyntituottojen kertyminen on hidastunut vuoden kolmannella vuosineljänneksellä, ja kertymä on nyt hieman pienempi viime vuoden samaan vaiheeseen verrattuna. Suurin selittävä tekijä on odotettua vähäisempi diagnostiikkapalveluiden myynti Pieksämäellä.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	985	878	568	550	964
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-31 971	-32 733	-24 012	-24 494	-32 533
Toimintakate	-30 986	-31 855	-23 443	-23 945	-31 569

Palvelualueella henkilöstökulut alittavat selvästi ajankohtaan nähden budjetoidun. Tätä selittää terveydenhuollon tukipalveluissa sujuvasti toteutettu tekstinkäsittelyn pienentäminen, apteekki- ja diagnostisissa palveluissa lääkäreiden osa-aikaisuudet ja lääkäreiden määrät alku vuonna, sekä kahden ammattilaisen siirtyminen sotekeskuspalveluihin kesäkuun alussa. Syyskuun lopussa palvelualueella työskenteli yhteensä 426 työntekijää vakinaiset ja määräaikaiset työntekijät yhteenlaskettuina. Luku on noin 8 % vähemmän kuin edellisenä vuonna samaan aikaan.

Palveluiden ostot - sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmät ovat edellisvuoden tasoa pienempiä, mutta niihin liittyy edelleen talousarvion ylitysriski. Tämän vaikutusten minimoimiseksi apteekki- ja diagnostisten palveluiden tulosalueella on toteutettu toimenpiteitä, joilla ostopalvelujen kustannusten kasvua pyritään hillitsemään loppuvuoden aikana. Erityisen merkittävä onnistuminen on lääkekustannusten laskeminen jo neljättä vuotta peräkkäin. KELA-korvauksien muutokseen liittyvä ennakoitu lääkemenojen kasvu ei ole vielä toteutunut, ja kolmannen vuosineljänneksen jälkeen terveyspalveluiden lääkekustannukset ovat hieman alle 0,4 miljoonaa euroa pienemmät kuin viime vuonna samaan aikaan ja noin 1,7 miljoonaa euroa pienemmät kuin samaan aikaan hyvinvointialueen ensimmäisenä toimintavuotena.

Sotekeskuspalvelut

Kokonaisuutena palvelualueen toimintatuottoja on kertynyt yli odotetun ja toimintakulut ovat tasoittuneet talousarvion mukaiseksi. Toimintakate toteutuu talousarviota parempana (73,3 %).

Avoterveydenhuollossa toimintatuotot ovat kertyneet yli arvioidun, mutta toimintakulut ylittävät talousarvion. Suurin ylitys muodostuu ulkoistetun aseman palveluostoista, mikä tasoittunee vuoden lopun tilinpäätöksessä. Henkilöstökulut ylittävät talousarvion niukasti, koska lääkäriostopalvelukustannuksia on siirtynyt palkkoihin ja sopeutusten henkilöstövähennykset ovat osin viivästyneet. Aineet, tavarat ja tarvikkeet ylittävät arvion johtuen kustannusnousuista diabetestarvikkeissa. Hoitotarvikejakelun toimintakate pysyy talousarviossa.

Lasten- ja nuorten palveluissa toimintatuottojen kertymä painottuu loppuvuoteen. Henkilöstökulut ylittävät talousarvion, koska sopeutusten vaikutukset tulevat viivästetysti. Toiminnassa on säästetty matkakuluja vähentämällä ja vähähyötyisiä toimintoja karsimalla.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	11 689	10 579	8 559	9 292	12 060
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-93 039	-93 510	-69 493	-70 105	-93 558
Toimintakate	-81 350	-82 931	-60 935	-60 814	-81 498

Kuntoutuksessa toimintatuotot alittavat talousarvion veteraanikuntoutuksen avustusten budjetointivirheen takia. Toimintakulut alittavat talousarvion. Säästöjä on saatu matkakuluissa resurssiviisaan matkustuksen toteutuessa sekä palvelujen ostoissa toimintojen uudelleen järjestelyjen myötä. Toimintakate toteutuu talousarviota parempana.

Digitaalisissa palveluissa toimintatuotot ylittävät reilusti talousarvion johtuen myyntituottojen vahvasta kertymästä. Henkilöstökulut ylittävät talousarvion. Ylitys perustuu talousarvion tarvetta pienempään budjetointiin sekä toiminnan muutoksiin terveyspalveluiden sisällä. Toimintakate toteutuu talousarviota parempana.

Suun terveydenhuollossa toimintatuottoja on kertynyt yli odotetun ja toimintakulut alittavat talousarvion. Hoitotakuujonoja on purettu ilman lisäkustannuksia tehostetusti, mutta jonotilanne on edelleen haasteellinen.

Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

Päivystystoiminta jatkuu ympärivuorokautisena Mikkelissä ja Savonlinnassa, mikä turvaa päivystyspalvelujen saatavuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta. Päivystysten talouskehitys on kokonaisuutena ollut myönteinen. Toimintatuotot ovat kasvaneet, ja palveluostojen vähentäminen on siirtänyt kustannuksia henkilöstökuluihin. Kokonaisuutena kehitys tukee päivystystoiminnan tuottavuuden vahvistumista ja kustannusten hallintaa.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	18 543	17 018	13 722	14 230	18 407
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-90 091	-91 692	-66 823	-68 036	-92 210
Toimintakate	-71 548	-74 674	-53 101	-53 807	-73 803

Ensihoidon vuoden 2026 talousarvion ennakoidaan ylittyvän. Ylitykseen vaikuttaa osaltaan noin kahden miljoonan euron budjetointivirhe henkilöstömenoissa. Samanaikaisesti ensihoidon tehtävämäärä on vähentynyt 6,7 % (1 152 tehtävää) edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Liikkuvan sairaalan toiminta on tehostunut ja vakiinnuttanut asemaansa osana palvelukokonaisuutta. Toimintaa kehitetään edelleen siten, että sairaalatasoista hoitoa voidaan tarjota tarkoituksenmukaisesti asiakkaan kotona ja palvelua laajentaa uusille potilasryhmille.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa ostopalvelujen käyttöä on edelleen vähennetty erityisesti terapia- ja kuntoutuspalveluissa. Ostopalvelujen määrä on pienentynyt merkittävästi aiempiin vuosiin verrattuna. Lääkärirekrytoinnissa on onnistuttu, minkä seurauksena lääkäripalvelujen ostopalvelun käyttö on voitu tältä osin päättää syyskuun lopussa.

Aikuisten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa alkuvuoden myönteinen myyntituottojen kehitys on tasaantunut ulkokuntamyynnin vähennyttyä aikuispsykiatrian osastoilla. Asumispalvelujen talous on puolestaan kehittynyt suunniteltuun suuntaan erityisesti palveluostojen vähentymisen ansiosta. Asumispalvelujen toimintakate parani vuodesta 2025 vuoteen 2026 noin 757 000 euroa. Kehitys tukee hyvinvointialueen talouden tasapainottamistavoitteita ja osoittaa palvelurakenteen kustannustehokkuuden vahvistuneen.

4.4 Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Pelastus- ja turvallisuuspalvelujen talousarvion toteutumiseen ei tammi–syyskuun seurannan perusteella arvioida liittyvän merkittäviä epävarmuustekijöitä. Talousarvion arvioidaan toteutuvan kokonaisuutena suunnitellusti.

Talousarviossa on havaittu pelastajien kokonaispalkkoihin liittyvä budjetointivirhe. Budjetointivaiheessa käytetyt dokumenttipohjat eivät huomioineet kokonaispalkkaan sisältyvää palkanlisää. Poikkeaman taloudellinen vaikutus voidaan kattaa toimialan sisäisin järjestelyin.

Pelastustoimen siirtyminen turvallisuusverkon TU-VE-palveluihin edellyttää merkittävää työpanosta kolmannella ja neljännellä vuosineljänneksellä.

Henkilöstön pulssikyselyn tuloksissa on tapahtunut selkeää myönteistä kehitystä. Myös vastaajamäärä on kasvanut, mutta se on edelleen pieni, mikä on huomioitava tulosten tulkinnassa.

Pelastus- ja turvallisuuspalvelujen määrärahojen toteutuminen (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Myyntitulot	162	32	27	8	8
Maksutulot	0	0	0	19	21
Tuet ja avustukset	205	0	101	0	0
Muut toimintatulot	34	15	27	31	31
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**401**	**47**	**156**	**58**	**60**
Palkat ja palkkiot	-8 661	-8 462	-6 599	-6 679	-8 852
Eläkekulut	-1 655	-1 540	-1 258	-1 284	-1 694
Muut henkilösivukulut	-270	-312	-191	-248	-326
Henkilöstömenot yhteensä	**-10 586**	**-10 314**	**-8 049**	**-8 211**	**-10 872**
Palvelujen ostot yhteensä	-1 907	-2 370	-1 402	-1 441	-2 078
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-518	-1 359	-352	-470	-794
Avustukset	-262	-270	-252	-289	-289
Muut toimintamenot	-853	-885	-645	-562	-906
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-14 126**	**-15 198**	**-10 700**	**-10 974**	**-14 939**
TOIMINTAKATE	**-13 725**	**-15 151**	**-10 545**	**-10 916**	**-14 878**

Pelastustoiminnan palvelut

Pelastustoimen toimintamenot ovat toteutuneet talousarviota suurempina erityisesti henkilöstökulujen vuoksi. Henkilöstökulujen toteumaan vaikuttaa osaltaan talousarviossa havaittu pelastajien kokonaispalkkojen budjetointivirhe, jossa palkanlisä jäi huomioimatta. Henkilöstökulujen ylitystä on kompensoitu hillitsemällä palvelujen ostoja sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintoja. Kokonaisuutena talousarvion arvioidaan toteutuvan suunnitellusti.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	273	6	89	40	40
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 352	-12 872	-9 372	-9 656	-13 095
Toimintakate	-12 079	-12 866	-9 283	-9 616	-13 055

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut

Onnettomuuksien ehkäisyn resursseja on vahvistettu sisäisin järjestelyin. Lisäresurssia on kohdennettu erityisesti kertyneen valvontavelan purkamiseen ja palotarkastusten toteuttamiseen.

Onnettomuuksien ehkäisyssä valmistaudutaan uuden valtakunnallisen OE-tietojärjestelmän käyttöönottoon. Käyttöönoton aikataulu on siirtynyt alkuperäisestä tavoitteesta valtakunnallisista syistä. Järjestelmän käyttöönotto edellyttää henkilöstöresursseja vuoden 2026 loppupuolella ja vuoden 2027 aikana.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	127	40	67	17	20
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-563	-592	-431	-412	-541
Toimintakate	-436	-552	-364	-395	-521

Turvallisuuspalvelut

Turvallisuuspalvelujen talous on toteutunut suunniteltua paremmin. Vartiointipalvelujen kilpailutus ja toiminnan tehostaminen ovat alentaneet palvelujen kustannuksia ja vaikuttaneet myönteisesti talousarvion toteumaan.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 208	-1 733	-897	-905	-1 303
Toimintakate	-1 208	-1 733	-897	-905	-1 303

4.5 Konsernipalvelut

Konsernipalvelujen alkuvuoden kehitys on ollut kokonaisuutena myönteistä sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Toimialan talous on toteutunut pääosin suunnitellusti, ja vuoden 2026 tilinpäätösennusteen mukaan toimintakate alittaa talousarvion noin 0,46 miljoonalla eurolla. Tulosta voidaan pitää hyvänä erityisesti tilanteessa, jossa toimialalle on kohdistunut myös ennakoimattomia kustannuksia, joista merkittävin on Savonlinnan sairaala-alueen piipun purkamiseen liittyvä kokonaisuus.

Tarkastelukaudella konsernipalveluissa on jatkettu määrätietoista työtä koko hyvinvointialueen toiminnan tukemiseksi. Talouden tasapainottaminen, toimintatapojen uudistaminen sekä digitalisaation hyödyntäminen ovat näkyneet käytännön työssä useilla palvelualueilla.

Digitaalisten ja tietopalvelujen kehittämisessä painopiste on ollut järjestelmien uudistamisessa, tietoturvan vahvistamisessa sekä digitaalisten palvelukanavien laajentamisessa. Tavoitteena on ollut sekä henkilöstön työn sujuvoittaminen että asiakaslähtöisten palvelujen kehittäminen. Myös tiedolla johtamisen ratkaisuja on kehitetty edelleen päätöksenteon tueksi.

Konsernipalvelujen määrärahojen toteutuminen (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Myyntitulot	5 074	1 682	2 957	966	1 561
Maksutulot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	8 732	2 521	3 105	1 402	3 372
Muut toimintatulot	4 497	4 471	3 145	3 623	4 756
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	**18 303**	**8 674**	**9 206**	**5 991**	**9 690**
Palkat ja palkkiot	-30 786	-29 270	-23 390	-21 545	-28 734
Eläkekulut	-6 020	-5 331	-4 575	-4 163	-5 494
Muut henkilösivukulut	-963	-1 064	-678	-792	-1 048
Henkilöstömenot yhteensä	**-37 769**	**-35 665**	**-28 642**	**-26 500**	**-35 276**
Palvelujen ostot yhteensä	-60 163	-58 120	-44 969	-42 949	-59 585
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 528	-10 484	-7 810	-7 274	-10 757
Avustukset	-257	-172	-258	-218	-218
Muut toimintamenot	-30 646	-27 783	-21 377	-20 416	-26 940
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	**-139 363**	**-132 224**	**-103 056**	**-97 357**	**-132 776**
TOIMINTAKATE	**-121 060**	**-123 550**	**-93 850**	**-91 365**	**-123 086**

Talous- ja hankintapalveluissa toiminta on ollut vilkasta koko vuoden ajan. Hankintojen suunnitelmallisuutta ja vaikuttavuutta on vahvistettu uuden hankintastrategian mukaisesti, ja samalla on jatkettu prosessien kehittämistä sekä automatisointia. Talouspalveluissa on edetty tekoälyn ja muiden digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisessä, mikä tukee toiminnan tehokkuutta ja laadukasta talouden ohjausta.

Päätöksenteon tuen palveluissa turvallisuuden, riskienhallinnan, laadunhallinnan ja hanketoiminnan

kehittäminen ovat edenneet suunnitellusti. Ulkoisen rahoituksen hyödyntäminen on säilynyt hyvällä tasolla, mikä mahdollistaa palvelujen ja toimintamallien kehittämisen myös tulevina vuosina.

Henkilöstöpalveluissa vuoden keskeisiä painopisteitä ovat olleet osaavan henkilöstön saatavuuden tukeminen, esihenkilötyön kehittäminen sekä palkkausjärjestelmän uudistaminen. Rekrytointien onnistumista on vahvistettu määrätietoisella työnantajakuvan kehittämisellä, ja henkilöstön osaamisen sekä työhyvinvoinnin tukemiseen liittyviä toimintamalleja on jatkettu. Tasopalkkajärjestelmän valmistelu on edennyt suunnitellusti ja luo pohjaa entistä yhdenmukaisemmille henkilöstöjohtamisen käytännöille koko hyvinvointialueella.

Viestintäpalveluissa on jatkettu avoimen, ajantasaisen ja vuorovaikutteisen viestinnän kehittämistä sekä henkilöstölle että alueen asukkaille. Viestinnän näkyvyys ja tavoittavuus ovat kehittyneet myönteisesti eri kanavissa, ja viestintä on tukenut merkittäviä toiminnan muutoksia, palveluiden kehittämistä sekä hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumista. Digitaalisten viestintäkanavien hyödyntämistä on edelleen vahvistettu, mikä on parantanut viestinnän kustannustehokkuutta ja saavutettavuutta.

Tila- ja tukipalveluissa keskeisiä tehtäviä ovat olleet toimitilaverkon kehittäminen, investointien valmistelu sekä turvallisten ja tarkoituksenmukaisten tilaratkaisujen varmistaminen. Vaikka yksittäiset poikkeamat ovat aiheuttaneet lisäkustannuksia, kokonaisuus on pysynyt hallinnassa.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä konsernipalvelujen keskeisenä tavoitteena on varmistaa vuoden 2026 tavoitteiden saavuttaminen sekä luoda edellytykset onnistuneelle vuodelle 2027.

Päätöksenteon tuen palvelut

Yleishallinto

Yleishallinto on vastannut katsauskaudella päätöksenteon ja toimielintyöskentelyn tuesta, asiakirjahallinnosta, oikeudellisista palveluista, sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnasta sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sote-valvonnan tehtävistä. Toiminnassa on painotettu hallinnon prosessien ja sähköisten toimintatapojen kehittämistä sekä toimintamallien yhtenäistämistä.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 517	645	2 181	1 333	1 332
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 777	-5 861	-6 106	-4 485	-6 335
Toimintakate	-4 260	-5 216	-3 925	-3 152	-5 003

Assistenttipalvelut ovat tukeneet toimielinten ja johdon työskentelyä, oikeudelliset palvelut organisaation juridisia kysymyksiä ja asiakirjahallinnossa on jatkettu kirjaamo-, arkisto- ja asianhallintapalvelujen kehittämistä. Sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminta sekä sote-valvonta ovat tukeneet asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien sekä palvelujen asianmukaisuuden toteutumista. Toimielintyöskentelyn tuessa keskeinen muutos oli tarkastuslautakunnan sihteeritehtävien siirtyminen kesäkuun lopussa ulkoistetusta palvelusta omaksi toiminnaksi.

Strategiapalvelut

Tietoaltaan käyttöönotto jatkuu ja tietojohtamisen käyttötapausten ja rakenteiden kehittämisen yhteydessä aloitettu myös tietojohtamisen strategian päivittäminen, joka valmistuu Q4 loppuun mennessä. Alueellisen hyte-suunnitelman 2026–2029 toimenpiteitä toteutetaan suunnitelman mukaan. Digitaalinen asukasraati Diggari on aloittanut toiminnan kesäkuussa, osallistujia tähän mennessä noin 70. Etelä-Savon hyvinvointikysely toteutettu yhteistyössä alueen kuntien kanssa, vastaajia 3 714. Tuloksista on tehty alustavia yhteenvetoja ja analyyseja jatketaan. Tulosraportit on jaettu myös kunnille hyödynnettäväksi kuntien hyte-työhön. Eloisan yhteisöavustukset käsiteltiin palvelulautakunnassa ja avataan haettavaksi 31.10. mennessä. Etelä-Savon yhteistä sote-järjestöpäivää suunniteltu yhteistyössä kattojärjestöjen kanssa. Hyvinvointitarjottimen käyttö on edelleen vilkasta ja hyte-palvelujen määrä on kasvanut, palveluja löytyy jo yli 650. Kehittämistyötä jatketaan kuntien kanssa ja DVV:n kanssa. YTA-TKI-yhteistyö jatkuu hyten ja kehittämisen alatyöryhmissä aktiivisena.

Hankkeiden osalta alkuvuosi on ollut vilkas, kaikkiaan hankkeita on käynnissä 16 (4,4 miljoonaa euroa), 5 odottaa rahoituspäätöstä ja 4 hanketta on suunnittelussa (odottavat ja suunnittelussa olevat yhteensä noin 6,8 miljoonaa euroa). Hankkeissa kehitetään mm. hoidon jatkuvuutta, muistipolkua, ennakoivaa terveydenhuollon palvelua, nuorten huumausainekuolemien ennaltaehkäiseviä palveluja, C-hepatiitin hoitopolkua, vanhemmuuden tukea, työllisyyttä tukevia palveluja ja lähisuhdeväkivaltatyötä. Haettavana on järjestötoiminnan kehittämisrahoitus, työttömien sote-palvelujen kehittämisrahoitus sekä palvelurakenneuudistusta tukevaa rahoitusta.

Hankinta- ja talouspalvelut

Hankinta- ja talouspalveluiden talous on toteutunut hieman talousarviosta poiketen; tulojen osalta talousarviota korkeampana johtuen osakkeiden myyntivoitosta, jotka kirjautuvat rahoituksen kustannuspaikalle. Menoylitys johtuu hankintapalvelujen vahvistamisesta, joka on lisännyt henkilöstökuluja. Talousarvion menoylitysriski on noin 100 000 euroa, mutta ylitysriskin pienentämiseksi pyritään säästöjä hakemaan muista tiliryhmistä. Toimintakatteen tasolla jäädään alle talousarvion.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	125	0	8	299	299
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-2 795	-2 722	-2 093	-2 100	-2 806
Toimintakate	-2 670	-2 722	-2 085	-1 801	-2 507

Hankintapalvelujen valmistelema hankintastrategia on hyväksytty. Tilinpäätöksen yhteydessä raportoidaan uuden mittariston mukaisesti. Uusi mittaristo tukee tiedolla johtamista ja strategia vahvistaa hankintojen suunnitelmallista ohjausta. Resursseja on vahvistettu määräaikaisesti kahdella henkilötyövuodella eli avoimena olleet paikat on saatu täytettyä keväällä. Hankintalain muutoksia viedään käytäntöön ja yhteistyötä toimialojen kanssa tiivistetään. Keskeisiä kehityskohteita ovat ostolaskuanalyysin tulosten käsittely ja toimenpiteiden toteuttaminen yhteistyössä toimialojen kanssa.

Hankintapalvelut lukuina Q3/2026 (vrt. Q3/2025, vuosi 2025): Sähköiseen tarjouspalveluun julkaistut ilmoitukset: Q3/2026 15 kpl (Q3/2025 13 kpl, v2025: 85 kpl), joista

- pienhankintoja: 1
- kansallisen kynnysarvon alittavat: 1
- kansallisen kynnysarvon ylittävät: 1
- EU-kynnysarvon ylittävät: 12

Toimialojen tekemät aloitteet, kilpailutus-, sopimus- ja hankintapäätöslomakkeet: 329 kpl (vuosi 2025: 370 kpl). Hankintasopimukset: Q3/2026: 286 (Q3/2025 429 kpl, v2025: 1 122 kpl).

Tarjouspyyntöihin tutustuneita oli kolmannella kvartaalilla keskimäärin 27,1 kpl (Q3/2025: 13,6 kpl, vuosi 2025: 15 kpl) per päättynyt kilpailutus ja saapuneita tarjouksia seitsemän (7) päättynyttä kisaa kohti (Q3/2025 3 kpl, vuosi 2025: 3 kpl).

Talouspalveluiden toiminta ollut vakaata. Tekoälyn kautta kiertää laskuja ostoreskontrassa noin 5 500 kappaletta kuukausittain. Heinäkuussa 2026 tekoäly reititti n. 2 490 laskua, elokuussa 2026 noin 2 380 laskuja ja syyskuussa noin 2 802 laskua. Tekoälyn kautta kiertävien laskujen määrä on noussut vuoden 2026 aikana kuukausittain, ja lisäksi reititysten ja oikein tiliöityjen laskujen määrä on kasvanut.

Myyntilaskujen sähköisyysasteen nostamiseen on panostettu somekampanjoilla sekä vastaanotto-tiloissa pyörivillä mainoksilla. Lisäksi Nordean ja Osuuspankin Siirto-palvelu käyttöönotto on nostanut sähköisyysastetta. Vuoden 2026 aikana tavoitteena on ollut nostaa laskutuksen sähköisyysastetta 35 %:sta 50 %:iin eri somekampanjoilla. Kolmannen kvartaalin aikana saavutettiin 50 % sähköisyysaste.

Controller-palvelujen tuottama toimialojen talouden ja raportoinnin tuki sekä ensi vuoden talousarvion valmistelu on tuotettu yhden henkilön vajauksella myös kolmannen kvartaalin aikana.

Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelut tulee pysymään talousarviossa. Muutostalousarviossa oikaistaan yhden viestintäasiantuntijan palkkavaraus. Viestintäpalvelut jatkaa näin ollen nykyisellä kokoonpanollaan, koostuen viidestä viestintäasiantuntijasta ja viestintäpäälliköstä.

Samalla kun on luovuttu yhdestä viestintäasiantuntijan paikasta ja palkkavarauksesta, hankkeiden viestintäasiantuntijan paikka päättyi alkuvuodesta 2026. Tehtävä sijaitsi päätöksenteon tuen palveluissa ja sen päättyminen toi lisää vaativuutta ja osaamisen tarvetta viestintäpalveluihin.

Hankeviestintä järjesteltiin uudelleen niin, että se toteutetaan viestintäpalveluissa. Viestintäapuja tarvitsevia hankkeita on erityisesti terveyspalveluissa, mutta myös kaikilla muilla toimialoilla. Syksyn aikana hankkeille on toteutettu mm. Hyvinvointilahja-hankkeen viestintää ja rakennettu laaja nepsy-sivusto lapsille, nuorilla ja perheille. Lisäksi on tehty paljon erilaisia esitteitä, julisteita ja infonäyttödioja.

Heinä-syyskuussa mediatiedotteita julkaistiin yhteensä 24, näistä läpi mediaan meni 23 eli 96 prosenttia. Tulos kertoo siitä, että Eloisan tiedotus otetaan mediassa hyvin vastaan. Koko tammi-syyskuun ajanjaksolla tiedotteita julkaistiin 81, joista läpi meni 72 kappaletta, eli 89 prosenttia. Medialta on myös saatu kiitosta hyvästä viestinnästä.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	14	0	6	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-648	-795	-452	-458	-742
Toimintakate	-634	-795	-446	-458	-742

Heinä-syyskuun aikana mediaa tiedotettiin etenkin Saimaan Haukiveden öljyvahinkoon, Savonlinnan sairaalakampauksen tiilipiipun purkuun ja Hyvinvointilahjaan liittyen. Lisäksi suunniteltiin ja toteutettiin kausirokotusten laaja ja monikanavainen viestintä.

Johdon henkilöstöinfoja on järjestetty eloisalaisille säännöllisesti. Henkilöstölle toteutettiin myös syyskuussa säästökysely ja sen viestintätoimet. Kysely oli auki intrassa syyskuussa ja siihen saatiin yhteensä 1 290 vastausta. Viestintäpalvelut on tukenut vahvasti myös tekoälyavusteisen kirjaamisen ratkaisun Tandemin käyttöönottoa Eloisassa.

Muita isoja asioita olivat PAPU26- ja LVV26-valmiusharjoitukset. Harjoituksissa testattiin viestinnän toimivuutta suuronnettomuustilanteessa sekä poikkeusoloissa. Keväällä aloitettua brändityötä Vaalijalan kansallisen aseman tukemiseksi jatkettiin. Lisäksi suunniteltiin yhteistoimintaneuvottelujen ja talousarvion viestintää.

Eloisan verkkopalvelua ja asiakasviestintää kehitettiin edelleen. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom toteutti etelasavonha.fi-verkkosivustolle kattavan saavutettavuustarkastuksen, jonka perusteella käynnistettiin havaittujen saavutettavuuspuutteiden korjaaminen. Viranomaiselle toimitettiin myös selvitys korjaustoimista, joka hyväksyttiin ilman tarvetta muihin toimenpiteisiin. Viestintäpalvelut on tukenut myös Etelä-Savon perhekeskustoimintaa uu-

den sähköisen perhekeskuksen perustamisessa, joka avataan vuoden lopulla.

Eloisan somekanavat ovat edelleen vahvat ja tavoittavat eniten seuraajia YTA-alueella. Eloisan Facebook-kanava on tavoittanut syyskuun loppuun mennessä noin 980 000 sosiaalisen median käyttäjää. Instagramissa vastaava luku on noin 245 000. Yhteensä näiden kanavien julkaisuilla on ollut tammi-syyskuussa 11,1 miljoonaa katselukertaa.

Tila- ja tukipalvelut

Tila- ja tukipalveluiden talous on toteutunut syykuun loppuun mennessä talousarvion mukaisesti. Kuntien kanssa sovitut vuokramuutokset on toteutuneet pääosin. Mikkelin kaupungin osalta sovitut muutokset eivät ole edenneet suunnitellusti.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	6 393	4 338	4 841	3 089	4 170
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-76 719	-73 112	-56 195	-53 930	-73 897
Toimintakate	-70 326	-68 774	-51 344	-50 841	-69 727

Universaalien apuvälineiden rekisteröinti on edennyt ja saadaan toteutettua Fimean asettaman rekisteröintivaadetta. Samaan asiaan liittyen on valmisteltu siirtymistä yhtenäiseen varastojärjestelmien tietokantaan ja samalla on myös kehitetty UDI-tunnisteiden merkintätapoja. Yhtenäinen varastojärjestelmä otetaan käyttöön marraskuun aikana.

Sopimustoiminta on ollut vilkasta koko vuoden ajan. Pesulapalvelujen osalta on tehty väliaikainen sopimus Sakupe oy:n kanssa markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. In-house –toimijoiden kanssa on säännölliset yhteistyötapaamiset. Useita uusi sopimuksia on astunut voimaan. Sopimusten uudistamista on tehty taloudellista merkitystä painottaen (suurimmat ostot kilpailutettu ensin).

Investoinneissa on menossa useita pieniä kohteita ja ne etenevät talousraamien mukaisesti. Isoista hankkeista Savonlinnan sairaalan B-osan kattohanke valmistui syyskuussa. Rantasalmen pelastusasemahanke on edennyt ripeästi. Pieksämäen pelastusaseman suunnittelu on myös edennyt, mutta hanke tulee päätökseen yhdessä Pieksämäen sotekeskus –hankkeen kanssa. Haasteena Pieksämäellä on tarpeiden ja talouden yhteensovittaminen. Mäntyharjun Ruskahovin osalta on edistetty yhteishanketta Mäntyharjun kunnan ja Kotikaaren kanssa. Mikkelin keskussairaalan E ja D –osien peruskorjauksen esivalmistelu on käynnistetty.

Kesän aikana ilmeni Savonlinnan sairaalan alueella sijaitsevan savupiipun osalta merkittävä turvallisuusriski, jonka vuoksi savupiipun purku jouduttiin käynnistämään. Piipun purku on edennyt toistaiseksi hyvin. Piipun osittainen purku aiheutti sekä talouspainetta että runsaasti alue- ja varautumisjärjestelyjä sairaalan alueella. Osana piipun purkua välinehuollon sterilointipalvelut on siirretty määräaikaisesti toteutettavaksi Varkauden sote-keskuksessa. Asia sovittiin hyvän YTA-yhteistyön periaatteiden mukaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja Servica oy:n kanssa.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluissa on hienoinen ylitysriski. Osastonsihteereiden Itä-Suomen hallinto-oikeuden työaikamuotoratkaisusta johtuen henkilöstöpalveluihin kohdistuu ylimääräinen kustannus, johon ei oltu varauduttu. Selvityksessä on näiden kustannusten osittainen perintä entisten kuntayhtymien omistajilta.

Alkuvuoden osalta ePassi-etua käytetään tasaiseen tahtiin. Työsuhdepyöräsopimuksia on 829, uusia sopimuksia ei enää tehdä. Henkilöstöetujen osalta arvioidaan määrärahan tällä hetkellä riittävän.

Rekrytointimarkkinointiin panostetaan edelleen voimakkaasti, määrärahoja kohdennetaan digi- ja somemarkkinointiin ja harkitusti osallistuen erilaisiin tapahtumiin paikan päällä. Rekrytointimarkkinoinnin kustannusten arvioidaan pysyvän kohtuullisina ja talousarvion mukaisina tällä tavalla toimien. Rekrytointien osalta alkuvuosi on onnistunut hyvin, huolimatta vuoden vaihteen yt-haasteista. Koulutuspäivien määrä on vähentynyt. Henkilöstöpalveluissa valmistellaan tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoa. Kyseessä on iso projekti, joka tällä hetkellä etenee aikataulussa. Eloisan esihenkilövalmennukset ovat meneillään, suurin osa esihenkilöistä on suorittanut ns. pakollisen osion ja on siirrytty suorittamaan jo syventäviä valmennusosioita. Palautteet valmennuksista ovat olleet hyviä. Lisäksi muille kuin esihenkilöille suunnattu työyhteisötaitojen valmennus (Myö yhessä-valmennukset henkilöstölle) on saatu hyvään vauhtiin, myös tästä osallistujien palautteet ovat olleet positiivisia.

Työterveyshuollon kustannukset ovat tällä hetkellä talousarvion mukaisia. Tavoitteena on alittaa kattohinta.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 033	3 511	1 277	1 154	3 401
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-13 472	-12 850	-9 539	-8 862	-12 961
Toimintakate	-9 439	-9 339	-8 262	-7 708	-9 560

Digitaaliset ja tietopalvelut

Digitaalisten- ja tietopalveluiden keskeiset kehittämiskokonaisuudet etenivät Q3:lla pääosin suunnitellusti. Sosiaalihuollon järjestelmäuudistuksessa ProConsonaOMNI360:n käyttö päättyi 30.9. ja samalla ulkoinen loppukäyttäjätuki voitiin päättää, mikä tuo kustannussäästöjä. Lifecare Aika otettiin käyttöön iäkkäiden palveluissa ja käyttöönottoa muissa sosiaalipalveluissa valmisteltiin. Kotihoidon SBM-sovelluksen toimintamalleja ja jatkokehitystä edistettiin sekä vammaispalvelujen asumispalvelusovelluksen käyttöönottoa valmisteltiin. Kotihoidon Työpöydän käyttöönotto siirtyy havaittujen järjestelmävirheiden vuoksi keväälle 2027.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2025	TA 2026	Toteuma 1-9 2025	Toteuma 1-9 2026	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 221	180	893	115	486
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-36 951	-36 881	-28 671	-27 519	-36 032
Toimintakate	-33 730	-36 701	-27 778	-27 404	-35 546

Digitaalisessa asioinnissa kehitettiin OmaEloisan puolesta asiointia, ajanvarauspalveluja ja uusia digitaalisia palvelupolkuja. Sosiaalihuollon digitaalisten palvelujen laajentamista jatkettiin ja asukkaiden digitaitoja tuettiin yhteistyössä alueen digitukiverkoston ja järjestöjen kanssa. Hyvinvointilahjan tekniset toteutukset valmistuivat ja Pegasos-arkistointi eteni validointivaiheeseen.

Tekoälyn hyödyntämisessä siirryttiin suunnittelusta laajempiin käyttöönottoihin. Tekoälyavusteisella kirjaamisella tavoitellaan kirjaamiseen käytettävän työajan vähentämistä ja ajan vapauttamista asiakas- ja potilastyöhön. Samalla tekoälyn hallittua käyttöönottoa ja ohjausta on vahvistettu osana tietoturvan, tietosuojan ja tiedonhallinnan kokonaisuutta.

Tiedonhallinnan kehittämistä jatkettiin systemaattisesti muun muassa tietojärjestelmien kuvausten ja tiedonhallinnan rakenteiden osalta. Tietoturvaa vahvistettiin edistämällä teknisten lokien keskitettyä hallintaa ja sovellusvalvonnan käyttöönottoa. Tietosuojaan liittyvien tehtävien ja selvitysten määrä on kasvanut ja kokonaisuus kuormittaa henkilöstöä. Erityisesti uusien digitaalisten palvelujen, tekoälyratkaisujen ja järjestelmämuutosten yhteydessä tarvittava tietosuojan arviointi edellyttää riittävän asiantuntijaresurssin turvaamista.

ICT-infrastruktuurissa uuden alueverkon käyttöönotto eteni suunnitellusti, ja kulunvalvontajärjestelmän ensimmäisiä toimipisteitä siirrettiin uuden ratkaisun piiriin. Kameravalvonnan nykytilan esiselvitys valmistui ja kehittämistoimet käynnistettiin. Telepalveluiden kilpailutuksen valmistelu aloitettiin.

Talouden hallinnassa on onnistuttu hyvin. Syyskuun alustavien tietojen perusteella toimintakulujen toteuma on 74,6 % talousarviosta, eli hieman alle laskennallisen 75 %:n tason. Palvelualueen talouden ennustetaan toteutuvan talousarviota parempana. Koko vuoden tulosennuste on noin 1,1 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Palvelujen ostojen ennustetaan alittavan talousarvion noin 0,65 miljoonalla eurolla ja henkilöstökulujen toteutuvan lähellä talousarviota. Kustannustehokkuutta on parannettu muun muassa Microsoft-lisenssioptimoinnilla, järjestelmien määrää vähentämällä, palveluosto-

ja tarkastelemalla sekä ICT-laitemääriä optimoimalla. Myös ProConsonaOMNI360:n ja siihen liittyneen ulkoisen tukipalvelun päättyminen tuo säästöjä.

Talouden keskeisenä riskinä on ennustettujen toimintatuottojen toteutuminen, sillä merkittävä osa ennusteen paranemisesta perustuu talousarviota suurempiin toimintatuottoihin. Lisäksi laajat järjestelmä- ja infrastruktuuriuudistukset sekä uudet tekoälyratkaisut edellyttävät loppuvuonna tarkkaa kustannusten seurantaa. Toiminnan ja talouden näkökulmasta keskeistä on varmistaa saavutettujen pysyvien säästöjen toteutuminen vaarantamatta palvelujen jatkuvuutta, tietoturvaa, tietosuojaa tai kehittämisen edellytyksiä.

5 Talouden tasapainotustoimenpiteet

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Koko organisaatio yhteensä	**49 347 431**	**38 813 579**	**11 703 700**		**1 118 700**	**10 935 000**	**2 272 750**	
SOSIAALIPALVELUT	**11 119 000**	**7 669 000**	**3 450 000**		**0**	**3 450 000**	**0**	
Patu toteutumaton 2025:	**3 400 000**	**2 400 000**	**1 000 000**		**0**	**1 000 000**		
Oman toiminnan lisääminen	1 000 000	1 000 000						
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	1 700 000	1 400 000	300 000	Toiminnalliset muutokset tehty, palkkaratkaisut pienensivät säästövaikutusta		300 000		
Erityispalvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	700 000		700 000	Asiakasohjausprosessi kehitysvaiheessa		700 000		
Patu toteutumaton 2024:	**350 000**	**350 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Painopiste peruspalveluihin, lastensuojelu	350 000	350 000						
Lisäsopeutus 2026:	**3 200 000**	**1 500 000**	**1 700 000**		**0**	**1 700 000**	**0**	
Lastensuojelun asiakasohjauksen, palvelutarpeenarvioinnin ja palveluiden kriteerien kehittäminen	800 000	300 000	500 000			500 000		
Lapsiperhepalveluiden peittävyyden kasvattaminen lastensuojelun palvelutarpeen ennaltaehkäisemiseksi	400 000	400 000						
Lastensuojelun kilpailutusten kehittäminen	400 000	400 000						
Lastensuojelun tuottajaohjauksen ja palveluiden sisällön kehittäminen	400 000	400 000						
Vaalijalan tuotantotapamuutokset ja muut uudet kehittämiskohteet (ml. kiinteistökysymykset)	1 200 000		1 200 000			1 200 000		

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (29.10.2025 päättyneet neuvottelut)	**4 169 000**	**3 419 000**	**750 000**		**0**	**750 000**	**0**	
Vammaispalvelut, Vaalijala - Laitospaikkojen vähentäminen	2 300 000	2 000 000	300 000			300 000		
Vammaispalvelut, avopalvelut - Päivätoimintayksiköiden vähennys alueella	300 000	300 000						
Vammaispalvelut - Vammaispalvelujen varahenkilöstön yhdistyminen ja vahvistaminen	295 000	295 000						
Sosiaalityö - Sosiaalityön resurssin riittävyyden varmistaminen hyvinvointialuetasoisesti. - Toimialojen välinen yhteistyö ja integraatio vahvistuu sosiaalityössä.	150 000	100 000	50 000			50 000		
Sosiaalipalvelut - Vapautuvia tehtäviä jätetään täyttämättä. - Johtamista tiivistetään.	334 000	234 000	100 000			100 000		
Sosiaalipalvelut - Aikuisten sosiaalityö, työpajaohjaaja	40 000	40 000						
Liikkumisen tuen palvelut - Tuotantotapa, matkojen yhdistelyn kehittäminen	600 000	300 000	300 000			300 000		
Sosiaalipalvelut - Luovutaan Setrin toimitilasta, säästö toteutuu konsernipalveluissa	150 000	150 000						

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT	**4 701 399**	**4 501 399**	**200 000**		**0**	**200 000**	**100 000**	
Lisäsopeutus 2026:	**3 281 399**	**3 281 399**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Geriatristen osastojen arviointi ja kehittäminen	1 210 000	1 210 000						
Ympärivuorokautisen asumisen mitoituksen lasku ja tilojen tiivistäminen - Asumisessa mitoituksen lasku 0.65–0.6 (mikäli laki etenee) siirtyy n. 30 htv:tä varahenkilöksi, jolloin ostopalvelu Temporen käyttö loppuu/vähenee; Asumistilojen tiivistäminen ja muutokset: Kehrä ja Haukivuori	1 570 000	1 570 000						
Ikääntyneiden palveluiden henkilöstövähennykset - Henkilöstön käytön tiivistäminen, noin 2–3 htv:a, määräaikaiset, avoimet tehtävät	251 399	251 399						
Kotihoidon kehittämistoimet - Kotihoidon ulkoistetusta alueesta luopuminen, ostopalveluiden vähentäminen	250 000	250 000						
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (29.10.2025 päättyneet neuvottelut)	**1 420 000**	**1 220 000**	**200 000**		**0**	**200 000**	**100 000**	
Asiakas- ja potilasohjauksen toiminnan uudelleen organisointi - Sosiaalityöntekijöiden riittävyyden turvaaminen. Kotiutuskoordinaattorit, integroidaan terveyspalvelujen kotiutushoitajien työn kanssa, 7 htv, 5 siirtyy terveyspalveluihin, 2 jää ikäpalveluihin	120 000	120 000						
Ikäneuvolan toiminnan kehittäminen	50 000	50 000						
Palvelujen ostot -Arjen tuki- ja etäpalvelut, OIMA-järjestelmä käyttöön ja kotiin kuljetettavien aterioiden muutos	280 000	280 000						
Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän yhdenmukaistaminen	100 000	100 000					100 000	Siirtyy vuodelle 27, johtuen ICT:stä, muita kuluja vähennetty

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Kotihoidon aluejaot	120 000	120 000						
Jaksohoitopaikkojen lisääminen - Saimaanharju palvelutalo	-160 000	-160 000						
Päivärinne muutos yhteisölliseksi	50 000	50 000						
Kivitasku - Muutos yhteisölliseksi	160 000	160 000						
Ruskahovi - Tilojen tiivistäminen Mäntyharjun osaston toimintaan	150 000		150 000	Ruskahovin koko toiminta siirtyy pienempiin tiloihin v. 28-29 (kotikaari-Mäntyharjun kunnan yhteishanke)		150 000		
Osastokapasiteetin tarkastelu - Korvataan osastopaikkojen vähennystä jaksohoitopaikoilla, hallittu osastopaikkojen vähennys.	500 000	500 000						
Graani siirtyminen Ylännehovin tiloihin	50 000		50 000	Suunnitelmissa lopettaa toiminta kokonaan 2027, muutetaan senioriasumiseksi		50 000		

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
TERVEYSPALVELUT	**15 970 500**	**16 090 348**	**0**		**0**	**0**	**852 000**	
Lisäsopeutus 2026:	**7 330 500**	**7 330 500**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Sairaalapalvelut:								
Sairaalapalveluiden ja päivystyksen muutokset:								
Savonlinnan virka-aikaisen kiireettömän hoidon vuokra-/ostopalveluna hankittujen erikoislääkärityöpanosten lakkauttaminen (~10 HTV)	2 100 000	2 100 000						
Lääkekustannusten pieneneminen (mm. lääkehävikki, varastointi, yhteiset kilpailutukset)	350 000	350 000						
Savonlinnan leikkausosaston hoitajien varallaolon lopettaminen, 5 htv vähennys	175 000	175 000						
Anestesiologiapäivystyksen lakkautus/tarkentuu ATU	410 000	410 000						
Yhteensä 39 kirurgian ja sisätautien osastopaikan lakkautus. Sisältää myös sydänvalvonnan lakkautuksen.	1 675 000	1 675 000						
Tehovalvonnan osastopaikkojen lakkautus. Mikkeliin lisätään osastopaikkoja. 9 htv nettovähennys.	315 000	315 000						
PTH-osastojen keskittäminen:								
Sulkavan Ja Juvan vuodeosastojen sulkeminen. Tämä summa tarkentuu/ATU	750 000	750 000						
Sotekeskuspalvelut:								
Suun terveydenhuolto: ostopalvelut, toimintamallien muutos (Sansian järjestämään kilpailutukseen liittyminen ja suurien hammashoitoloiden varastojärjestelmät)	75 000	75 000						
Kuntoutus: ostopalvelut, varastot, toimintamallit	50 000	50 000						

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	EI toteudu 2025	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Perusterveydenhuollon avopalveluiden toiminnalliset uudistukset:								
- Digipalvelun aukiolon supistaminen	180 500	180 500						
- Omatiimimallin kehittäminen: hoidon jatkuvuus, digitaalisuus, työajan kohdentaminen, moniammatillisuus, soteintegraatio, hoitotakuun keventäminen	400 000	400 000						
Akuuttipalvelut:								
Kirurgisen päivystyksen lakkautus Savonlinnassa sis. 5 htv hoitajia	850 000	850 000						
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (29.10.2025 päättyneet neuvottelut)	**8 640 000**	**8 759 848**	**0**		**0**	**0**	**852 000**	
Diagnostiset ja tukipalvelut:	**995 000**	**1 114 848**	**0**		**0**	**0**	**100 000**	
Kuvantamisen etälausuntojen kilpailutus	300 000	300 000					100 000	Osa korvataan ostopalvelun vähentämisenä
Tehostetaan sanelu- ja kirjaamisprosessia lisäämällä mm. puheentunnistusta ja tekoälyä. HUOM! Siirto mahdollinen os.siht.palveluihin.	420 000	539 848		Toteutuu arvioitua suurempana.				
Luovutaan sanelun purun ostopalvelusta tehostamalla omaa toimintaa	70 000	70 000						
1 htv obduktioteknikko Mikkelistä irtisanoutunut, ei palkata tilalle ketään	50 000	50 000						
1 htv neurofysiologia hoitaja Savonlinna, irtisanomisuhka. HUOM! Tehtävät jatkossa ostopalveluna.	50 000	50 000						
1 htv aulatyöntekijä Savonlinna, irtisanomisuhka, osa-aikaisuus n. 0,5 htv	40 000	40 000						
Apteekin johtamisrakenteen tarkastaminen. Nimike-/toimipaikkamuutoksia.	65 000	65 000						

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Sairaalapalvelut:	**5 320 000**	**5 320 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Vuodeosastopaikkojen vähentäminen	1 200 000	1 200 000						
Savonlinnan kirurgian ja gynekologian osasto-päivystyksen vähentäminen	70 000	70 000						
Ulkohyvinvointialueen myynti Siun Sote	800 000	800 000						
Ostopalvelujen vähentäminen	2 500 000	2 500 000						
Aiemmat toimenpiteet Savonlinnassa (leikkaus-toiminta, tehostettu valvonta, osastopaikat)	850 000	850 000						
Mikkelin neur-ort-kuntoutusosaston (20 ss) muuttaminen neur (12 ss) ja yleislääketieteen kuntoutusosastoksi (12 ss), yht 24 ss (+ 4 ss)	-350 000	-350 000						
Henkilöstön työnkuvien tarkastelu, vapautuvia tehtäviä ei täytetä	50 000	50 000						
Savonlinnan sisätautien takapäivystyksen (24/7) muuttaminen klo 8–21 malliin	200 000	200 000						
Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspal-velut:	**1 420 000**	**1 420 000**	**0**		**0**	**0**	**320 000**	
Päivystyksen laaja-alainen kehittäminen. Pos:n toiminnan lopettaminen (Sln), Lääkäripäivystyk-sen vähentäminen (AKU2) (Sln), Toimintapropses-sien muutos ja kehittäminen (Mli ja Sln).	200 000	200 000						
Yhden ensihoitajan yksikön lakkauttaminen Mik-kelin asemapaikalta. Vaativientilanteiden (vati)- ja etäarviointitoiminnan muutos päiväaikaiseksi klo 08–20 eli yöaikainen loppuu. Vati/etäarvioin-nin kenttäjohtaja siirtyy klo 20–08 kuljettavaan yksikköön Mikkelissä ja Savonlinnassa.	500 000	200 000					300 000	Katetaan henkilöstökulu-jen kokonaisuudesta koko pavelualueella
Hallinnon keventäminen: apulaisosastonhoitajan tehtävän lakkaaminen ensihoidosta	60 000	60 000					20 000	Katetaan henkilöstökulu-jen kokonaisuudesta koko pavelualueella
Ostopalvelun vähentäminen Psykiatriassa -150 000 € ja päivystyksessä -500 000 €	650 000	650 000						
Yksiköiden suunnitelmalliset sulut (Mieri)	10 000	10 000						

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Sotekeskuspalvelut:	**905 000**	**905 000**	**0**		**0**	**0**	**432 000**	
Kuntoutuksen palvelun supistaminen sote-asemilta + jalkaterapeutin kiertävän toimintamallin poisto Mikkelistä (yhdenvertaisuus)	136 000	136 000						
Lasten ja nuorten palvelut, tiivistys soteasemien palvelujen mukaan + toiminnan muutokset syntyvyyden laskun myötä + työnohjauksen tarveharkintaisuus	127 000	127 000						
Suun terveydenhuollon palveluverkon keskittäminen, 5 yksikköä suljetaan	210 000	210 000						
Soteasemien sulkeminen (Anttola, Haukivuori ja Savonranta)	357 000	357 000					357 000	Valtuusto päättänyt, ettei soteasemia suljeta. Korvattu muilla henkilöstövähennyksillä ja toteutuneet.
Enonkoskelle jää sh vastaanotto + näytteenotto. Tila siirtyy palvelutalon yhteyteen.	25 000	25 000					25 000	Valtuusto päättänyt, ettei tilat siirry vaan tiloja supistettiin.
Pertunmaalle jää shvo + näytteenotto. Tila siirtyy palvelutalon yhteyteen.	50 000	50 000					50 000	Valtuusto päättänyt, ettei tilat siirry vaan tiloja supistettiin.

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
PELASTUS- JA TURVALLISUUSPALVELUT	**280 000**	**180 000**	**100 000**		**100 000**	**0**	**0**	
Lisäsopeutus 2026:	**100 000**	**0**	**100 000**		**100 000**	**0**	**0**	
Työsuojeluorganisaation optimointi, työsuojeluvaalien jälkeen 2026.	100 000		100 000		100 000			
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (29.10.2025 päättyneet neuvottelut)	**180 000**	**180 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Punkaharjun moniammatillinen loppuu - Ensihoidon ja pelastuksen yhteistyö, ensihoidon sisäiset toiminnalliset järjestelyt.	100 000	100 000						
Pelastustoiminnan yhteiset palvelut - 2 htv vähennys	80 000	80 000						

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
KONSERNIPALVELUT	**17 276 532**	**10 372 832**	**7 953 700**		**1 018 700**	**7 285 000**	**1 320 750**	
Patu toteutumaton 2025:	**300 000**	**300 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Omistettujen tilojen käytön tehostaminen	300 000	300 000						
Lisäsopeutus toteutumaton 2025:	**800 000**	**400 000**	**400 000**		**0**	**400 000**		
Ruokapalveluiden tuotantotapamuutokset	800 000	400 000	400 000	Ydinpalvelutuotannon muutosten vaikutus.		400 000		
Patu toteutumaton 2024:	**1 200 000**	**400 000**	**800 000**		**0**	**800 000**	**0**	
Pesulapalvelujen ja –kustannusten alentaminen	400 000		400 000	Toteutuu 2027.		400 000		
Kuljetussopimusten kilpailutus/yhtenäistäminen (Kohdistuu yksiköiden hyödyksi)	800 000	400 000	400 000	Syntyvä pysyvä säästö on 400 000 vuodessa.		400 000		
Lisäsäästötoimenpiteet toteutumaton 2024:	**120 000**	**120 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Työasemamäärän vähentäminen 200 kpl	120 000	120 000						
Lisäsopeutus 2026:	**9 281 200**	**5 102 500**	**4 178 700**		**1 018 700**	**1 885 000**	**1 275 000**	
Sairaalapalvelut: PTH-osastojen keskittäminen - Sulkavan ja Juvan vuodeosastojen sulkeminen. Tämä summa tarkentuu/ATU	255 000	70 000	185 000	Sulkavan osalta säästöt alkavat 1.9.2026-		185 000		
Sote-keskuspalveluiden tilakäytön tiivistys (alkuperäinenkin tavoite vuodella 2026, lukuja ei tarvinnut muuttaa) - Toimitilojen vähentäminen	1 275 000		1 275 000				1 275 000	Muut sopeutukset toteuttavat tavoitteen.
Geriatristen osastojen arviointi ja kehittäminen: Osastokapasiteetin tarkastelu	102 000		102 000		102 000			

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Arjen tuki- ja etäpalveluiden kehittämistoimenpiteet: Pal-veluohjauksessa ja turvapalveluissa Tehtävien uudelleen organisoiminen ja "liinaus"; Päivätoiminnan uudelleen organisoiminen ja tilojen tiivistäminen	316 700		316 700		316 700			
Ruokapalveluiden tuotantotapamuutokset	600 000		600 000	Päällekkäinen vuoden 2025 kanssa.	600 000			
10-20 % alennuksen neuvottelu vuokratilojen sopimuk-siin -> 2025 eurot siirretty vuodelle 2026	5 300 000	4 100 000	1 200 000	Päällekkäinen toisen toimenpiteen kanssa.		1 200 000		
Siivouspalveluiden tuotantotapamuutokset	1 000 000	500 000	500 000	Tavoite ylimitoitettu, ennen muutosta omaa toimintaa tehostettu.		500 000		
Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantotapamuutokset	100 000	100 000						
Lautakuntien lakkauttaminen	32 500	32 500						
Sosiaalipalvelut: Työikäisten palvelun ja kuntouttavan työtoiminnan muutokset	300 000	300 000						
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (29.10.2025 päättyneet neuvottelut)	**5 575 332**	**2 825 332**	**3 800 000**		**0**	**4 200 000**	**45 750**	
Päätöksenteon tuen palvelut	**93 250**	**47 500**	**0**		**0**	**0**	**45 750**	
1 htv säästö eläköitymisen myötä (0,5 htv 2026)	25 000	25 000						
Tarkastuslautakunnan siht.tehtävät omaksi toiminnaksi	7 500	7 500						
Vakuutusyhtiön tietopyynnöistä laskuttaminen (tulojen lisäys)	5 000	5 000						
Johtajaylihoitaja eläköityminen	45 750	45 750					45 750	Palvelujen ostoista.
Palvelujen ostoista leikataan	10 000	10 000						
Viestintäpalvelut	**20 000**	**20 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Palvelujen ostoista leikataan tarvittaessa	20 000	20 000						

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköisesti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Digitaaliset ja tietopavelut:	**1 136 000**	**1 876 000**	**300 000**		**0**	**700 000**	**0**	
Digisign	70 000	70 000						
MS lisenssitason tiputus	200 000	1 200 000						
Työasema ja mobiililaitteiden vähentäminen	85 000	85 000						
Ulkoisten käyttäjien tunnusten poisto	15 000	5 000	10 000			10 000		
Laitteiden myynti	20 000	60 000						
LC-käyttövaltuushallinnan RPA toteutus	200 000	200 000				100 000		
9S ylläpidon siirto Istekille	50 000	50 000						
Tunstall –sopimusmuutos	6 000	6 000						
Uusi ATJ-sopimus	200 000		200 000			500 000		
Kotihoidon puhelimet	40 000		40 000			40 000		
Vuokratiloista luopumisen vaikutus ICT-kuluihin	200 000	200 000						
Koodistopalvelimen sopimusmuutos	50 000		50 000			50 000		
Hankinta- ja talouspalvelut:	**115 000**	**115 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Hankinta- ja talousjohtajan viran lakkautus	115 000	115 000						
Henkilöstöpalvelut:	**1 330 000**	**1 340 000**	**0**		**0**	**0**	**0**	
Kahvi- ja teetarjoilu poistuu	200 000	200 000						
Smartum-etu vähenee 100 euroa	750 000	750 000						
Eläköitymiset	10 000	20 000						
Palkalliset koulutuspäivät 10 -> 5	80 000	80 000						
Työhyvinvointi/työterveys (mielenchat, lyhytterapia)	290 000	290 000						

Toimenpide	2026	Toteutuu 2026	EI toteudu 2026	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)	Ei toteudu ollenkaan	Toteutuu todennäköises-ti myöhemmin	Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä	Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä
Tila- ja tukipalvelut:	**2 881 082**	**-618 918**	**3 500 000**		**0**	**3 500 000**	**0**	
Yksiköiden vähennykset (sulut ja luopumiset)	2 500 000		2 500 000	Toteutuu 2027.		2 500 000		
Siivoukset ja ruokahuolto yllä olevista	1 000 000		1 000 000	Toteutuu 2027.		1 000 000		
Kyyhkylä	-36 000	-36 000						
Kyyhkylä ruoka	-31 000	-31 000						
Kyyhkylä siivous	-36 000	-36 000						
Kortteli 8	-828 000	-828 000						
Pieksämäen paloaseman väistötila	-121 800	-121 800						
Kiinteistöpalveluissa ostopalvelujen kiristys	100 000	100 000						
Punkaharjun hammashuolto, tiloista luopuminen	33 882	33 882						
Henkilöstökulujen vähennys	300 000	300 000						
Toimenpide	**2026**	**Toteutuu 2026**	**EI toteudu 2026**	**Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)**	**Ei toteudu ollenkaan**	**Toteutuu todennäköises-ti myöhemmin**	**Toteutuu, mutta ei alkuperäisen suunnitelman toimenpiteenä**	**Selvitys alkuperäisen suunnitelman korvaavasta toimenpiteestä**
Koko organisaatio yhteensä	**49 347 431**	**38 813 579**	**11 703 700**		**1 118 700**	**10 935 000**	**2 272 750**	

6 Yhteenveto esitettävistä talousarviomuutoksista

Tuloslaskelmaosa, Valtuustoon nähden sitovat erät			
Etelä-Savon hyvinvointialue (1 000€)	**TP2025**	**TA2026**	**Esitys: MTA2026**
Myyntituotot	76 675	66 435	70 710
Maksutuotot	62 415	61 505	64 039
Tuet ja avustukset	15 921	9 657	8 583
Muut toimintatulot	12 681	12 629	13 702
Toimintatulot yhteensä	**167 693**	**150 226**	**157 034**
Palkat ja palkkiot	-371 460	-385 561	-384 780
Eläkekulut	-75 951	-73 801	-76 786
Muut henkilösivukulut	-11 932	-14 196	-13 161
Henkilösivuklut yhteensä	-87 884	-87 997	-89 947
Henkilöstömenot yhteensä	**-459 344**	**-473 559**	**-474 727**
Palvelujen ostot yhteensä	-333 995	-317 172	-326 147
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 015	-58 233	-58 042
Avustukset	-18 607	-19 025	-19 178
Muut toimintakulut	-36 511	-33 163	-31 453
Toimintamenot yhteensä	**-907 471**	**-901 152**	**-909 547**
Toimintakate	**-739 778**	**-750 925**	**-752 513**
Valtion rahoitus	757 573	781 687	**783 435**
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	-1 291	-4 500	**-2 000**
Vuosikate	**16 504**	**26 262**	**28 922**
Poistot ja arvonalentumiset	-14 139	-19 500	-15 500
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	**2 365**	**6 762**	**13 422**
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	**339**	**339**	339
Tilikauden yli-/alijäämä	**2 704**	**7 101**	**13 761**

Käyttötalouden määrärahat

Toimiala- ja palvelualuekohtaisissa taulukoissa otsakkeella "Ennuste" viitataan tässä osavuosikatsausraportissa esitettävään muutostalousarvioon.

Sosiaalipalvelut:

Sosiaalipalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	54 137	44 958	48 375
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-178 185	-173 127	-175 853
Toimintakate	**-124 048**	**-121 628**	**-127 478**

Lapsiperhepalvelut (1 000 €)	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	138	22	3
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-9 563	-9 387	-9 387
Toimintakate	-9 424	-9 365	-9 384
Lastensuojelu (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 290	3 243	1 773
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-41 026	-35 818	-39 445
Toimintakate	-37 736	-32 575	-37 672
Aikuisten sosiaalipalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 470	3 814	3 515
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-10 992	-12 185	-12 186
Toimintakate	-7 522	-8 371	-8 671
Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus(1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	47 238	44 419	43 084
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-116 604	-115 734	-114 835
Toimintakate	-69 366	-71 315	-71 751

Ikääntyneiden palvelut:

Ikääntyneiden palvelut (1 000 €), ulkoiset	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	40 160	39 479	42 388
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-189 743	-195 371	-198 780
Toimintakate	**-149 583**	**-155 892**	**-156 392**

Arjen tuki- ja etäpalvelut (1 000 €)	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 676	3 755	3 873
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-31 067	-32 031	-31 920
Toimintakate	-26 391	-28 276	-28 047
Kotiin annettavat palvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 940	8 993	9 118
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-46 944	-44 946	-45 860
Toimintakate	-38 004	-35 953	-36 742
Asumispalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	25 531	25 840	28 470
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-104 353	-108 764	-111 704
Toimintakate	-78 822	-82 924	-83 235
Geriatrinen osastopalvelu (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 013	890	927
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 379	-9 628	-9 295
Toimintakate	-6 366	-8 738	-8 368

Terveyspalvelut:

Terveyspalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	54 693	50 528	56 521
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-386 055	-385 231	-387 200
Toimintakate	**-331 362**	**-334 703**	**-330 679**

Sairaalapalvelut (1 000 €)	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	23 476	22 052	25 090
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-170 954	-167 295	-168 899
Toimintakate	-147 478	-145 243	-143 809
Diagnostiset ja tukipalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	985	878	964
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-31 971	-32 733	-32 533
Toimintakate	-30 986	-31 855	-31 569
Sotekeskuspalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	11 689	10 579	12 060
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-93 039	-93 510	-93 558
Toimintakate	-81 350	-82 931	-81 498
Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	18 543	17 018	18 407
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-90 091	-91 692	-92 210
Toimintakate	-71 548	-74 674	-73 803

Pelastus- ja turvallisuuspalvelut:

Terveyspalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	401	47	60
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-14 126	-15 198	-14 939
Toimintakate	**-13 725**	**-15 151**	**-14 878**

Pelastustoiminnan palvelut (1 000 €)	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	273	6	40
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 352	-12 872	-13 095
Toimintakate	-12 079	-12 866	-13 055
Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut(1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	127	40	20
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-563	-592	-541
Toimintakate	-436	-552	-521
Turvallisuuspalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 208	-1 733	-1 303
Toimintakate	-1 208	-1 733	-1 303

Konsernipalvelut:

Konsernipalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	18 303	8 674	9 690
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-139 363	-132 224	-132 776
Toimintakate	**-121 060**	**-123 550**	**-123 086**

Päätöksenteon tuen palvelut (1 000 €)	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 517	645	1 332
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 777	-5 861	-6 335
Toimintakate	-4 260	-5 216	-5 003
Hankinta- ja talouspalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	125	0	299
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-2 795	-2 722	-2 806
Toimintakate	-2 670	-2 722	-2 507
Viestintäpalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	14	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-648	-795	-742
Toimintakate	-634	-795	-742

Tila- ja tukipalvelut (1 000 €)	TP 2025	Alkup. TA 2026	Muutettu TA 2026
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	6 393	4 338	4 170
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-76 719	-73 112	-73 897
Toimintakate	-70 326	-68 774	-69 727
Henkilöstöpalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 033	3 511	3 401
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-13 472	-12 850	-12 961
Toimintakate	-9 439	-9 339	-9 560
Digitaaliset ja tietopalvelut (1 000 €)	**TP 2025**	**Alkup. TA 2026**	**Muutettu TA 2026**
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 221	180	486
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-36 951	-36 881	-36 032
Toimintakate	-33 730	-36 701	-35 546